

34. Yleiset työt

Yleisten töiden lautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Yleisten töiden lautakuntaan kuuluivat v. 1954 puheenjohtajana liikennemestari V. J. Laitinen, varapuheenjohtajana yli-insinööri H. O. Backman sekä jäsenenä taloustirehtööri J. Hopeavuori, työntekijä O. A. Salama, johtaja K. F. Sundqvist, arkkitehti H. Sysimetsä, insinööri K. R. Urho, viilaaja V. A. Vanhanen ja pankinjohtaja C. A. Öhman. Kaupunginhallituksen edustajana oli teknillinen johtaja R. Granqvist ja lautakunnan sihteerinä varatuomari R. O. Parviainen.

Lautakunta kokoontui 49 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 1 676 asiaa. Lähetettyjen kirjeiden luku oli 595.

Lautakunnan lopulliset päätökset. Yleisten töiden lautakunnan kertomusvuoden aikana päättämistä asioista, joihin ei kuitenkaan sisälly henkilökuntaa koskevat päätökset paitsi periaatteelliset, mainittakoon seuraavat:

lautakunnan kokoukset päätettiin¹⁾ pitää maanantaisin alkaen klo 16. Kesäaikana lautakunta päätti kokoontua 14. 6. ja 28. 6. sekä 19. 7., 9. 8., 16. 8. ja 30. 8. Kesällä kokoukset alkoivat klo 15. Lisäksi päätettiin pitää ylimääräinen talousarviokokous.

Lautakunnan pöytäkirjat oli pidettävä nähtävinä kokousta seuraavan maanantain jälkeisenä päivänä.

Päätettiin²⁾ valita hankintaosaston alaisen Toukolan korjauspajan tuotantokomitean työnantajan edustajiksi korjauspajainsinööri P. K. Lappalainen, hankintapäällikkö M. Pulkkinen ja kaupungininsinööri W. A. Starck vakinaisiksi jäseniksi sekä apulaishankintapäällikkö P. K. Spets, koneteknikko V. V. Virtanen ja katurakennuspäällikkö Y. V. Virtanen varajäseniksi.

Valmistavan poikien ammattikoulun lasitustyöt päätettiin³⁾ antaa toiminimelle A. Joutsen hintaan 1 062 000 mk.

Puhtaanapito-osaston korjaamon tuotantokomiteaan vuosiksi 1954—1955 valittiin⁴⁾ työnantajan edustajiksi seuraavat henkilöt: vakinaisiksi jäseniksi puhtaanapitopäällikkö B. W. Ax ja kaupungininsinööri W. A. Starck sekä varajäseniksi apulaishuhtaanapitopäällikkö K. G. Andersson ja katurakennuspäällikkö Y. V. Virtanen.

Katurakennusosasto oikeutettiin⁵⁾ vuokraamaan 130 cm:n putkimuotti alusrenkai-
neen Sementtituote Oy:lle 20 putken valmistamista varten 1 000 mk:n vuorokausivuok-
rasta.

Mäkelän kansakoulun maalaustöiden suorittaminen annettiin⁶⁾ urakalla Maalimiehet Oy:lle hintaan 8 940 000 mk.

Hankintaosasto oikeutettiin ostamaan Helsingin kaupungin puutavara- ja poltto-
ainetoimistolta 4 105 kpl erimittaisia paalutukkeja yksikköhintoihin, joiden mukaan las-
kien koko hankinnan arvoksi tuli 8 188 475 mk v.v. Helsingissä tai autoilla tuotuna raken-
nustyömaille taikka varastoihin. Hankintaosasto oikeutettiin ostamaan Helsingin kaupun-
gin puutavara- ja polttoainetoimistolta 75 000 j m hirsii hintaan 198 mk/jm ja 6 000 j m

¹⁾ Yl. t. l. 18. 1. 4 §, 31. 5. 688 §, 28. 6. 816 §. — ²⁾ S:n 18. 1. 40 §. — ³⁾ S:n 18. 1.51 §. —

⁴⁾ S:n 18. 1. 61 §. — ⁵⁾ S:n 18. 1. 71 §. — ⁶⁾ S:n 25. 1. 98 §.

hirsii hintaan 235 mk/jm, jolloin koko hankinnan arvoksi tuli 16 260 000 mk, hinnat vapaasti Helsingissä liikevaihtoveroineen; edelleen hankintaosasto oikeutettiin ostamaan Helsingin kaupungin puutavara- ja polttoainetoimistolta 1 200 kpl ratapölkkyjä hintaan 400 mk/kpl ja 10 800 kpl ratapölkkyjä hintaan 585 mk/kpl, joiden hintojen mukaan laskien hankinnan yhteisarvoksi tuli 6 798 000 mk, hinnat vapaasti liikevaihtoveroineen Helsingissä ¹⁾).

Hankintaosasto oikeutettiin tilaamaan 25 kpl Oy. Tiekone Ab:n tarjoamia Fordson Major -traktoreita hintaan 397 000 mk/kpl vapaasti Helsingissä, kassa-alennus 1 % ja maksuaika 14 päivää sekä sillä edellytyksellä, että traktorit saadaan maksaa Suomen Pankin nykyisen valuuttakurssin mukaan sekä ilmoittamaan Oy. Vitriifer Ab:lle, että siltä lautakunnan 9. 6. 1952 tekemän päätöksen perusteella tilatun VIHJ-betoniputkien valmistuskoneen hinta hyväksyttiin maksettavaksi clearing-valuutalla, jolloin koneen hinta vallitsevan kurssin mukaan laskien nousi 471 905 mk. Samoin oikeutettiin hankintaosasto maksamaan Oy. Hans Palsbo Ab:lle lautakunnan 12. 10. 1953 tekemän päätöksen perusteella tilatusta SAVO-lajittelulaitteesta 2 057 571 mk sekä peruuttamaan tilauksen toisen koneen osalta; vielä oikeutettiin hankintaosasto myymään autonkuljettaja K. J. Lindforsille kalustoluettelosta poistettu Ford-auton moottori n:o A 134738 8 000 mk:n hinnasta ²⁾).

Päätettiin ³⁾ hyväksyä Oy. Termon urakkatarjous, jonka kokonaishinta keskuslämmitys-, ilmanvaihto- sekä vesi- ja viemärlaitteista kuin myös öljynpolttimista laitteineen oli 22 300 000 mk, Koskelan kunnalliskodin henkilökunnan rakennuksiin.

Päätettiin ⁴⁾ antaa valmistavan poikien ammattikoulun teräsovieen toimitus Helta Oy:lle hintaan 2 823 500 mk

sekä Kivelän sairaalan asuntolan vaatekaappien toimitus Helno Oy:lle hintaan 4 318 436 mk.

Hankintaosasto oikeutettiin ⁵⁾ luovuttamaan rakennusviraston konepajan ammattiosastolle kuorma-auto, järj. n:o 15 rek. N:o AA-998 helmikuun 28 päivänä Salpausselän kisoihin tehtävää matkaa varten osaston määräämin ehdoin.

Hankintaosasto oikeutettiin ⁶⁾ tilaamaan Puutalo Oy:ltä varastosta toimitettavaksi 5 kpl parakkeja, tyyppiä PSE5×10 m hintaan 351 000 mk/kpl liikevaihtoveroineen v. v. Turussa.

Päätettiin ⁷⁾ oikeuttaa hankintaosasto myymään asentaja E. Halmeelle kalustoluettelosta v. 1953 poistettu imukalvopumppu n:o 79 5 000 mk:n hinnasta.

Hankintaosasto oikeutettiin ⁸⁾ tilaamaan Oy. Julius Tallberg Ab:ltä 10 kpl sähkökäyttöisiä imukalvopumppuja mallia 2D-4 hintaan 187 750 mk/kpl ja 10 kpl bensiinimoottorikäyttöisiä imukalvopumppuja mallia 2D-4 hintaan 212 400 mk/kpl sekä näitä varten 20 kpl kumi-imuletkuja hintaan 13 400 mk/kpl, 20 kpl pohjaventtiilejä hintaan 9 375 mk/kpl, 20 kpl letkunliittimiä hintaan 3 425 mk/kpl ja 20 kpl letkunsiteitä hintaan 460 mk/kpl, tavara-alennuksen ollessa kumiletkuilla 28 % ./ 2 % sekä muille 5 %. Hinnat oli laskettu letkujen osalta vapaasti Helsingissä, pumppujen ja muiden tarvikkeiden osalta vapaasti tehtaalla Hangossa liikevaihtoveroineen.

Teknillinen jaosto asetettiin ⁹⁾ tarkemmin tutkimaan arkkitehti E. Forsmanin laatimia tuberkuloosiparantolan asuntolan luonnospirustuksia. Jaoston puheenjohtajaksi valittiin yli-insinööri Backman ja jäseneksi arkkitehti Sysimetsä.

Hankintaosasto oikeutettiin ¹⁰⁾ tilaamaan Oy. Julius Tallberg Ab:ltä 6 kpl Atlas Diesel ilmanpuristimia, mallia GF-3VE ilmakumirenkain hintaan 1 700 000 mk/kpl ./ 5 % ja 4 kpl Atlas Diesel ilmaupuristimia, mallia FR4V ilmakumirenkain hintaan 2 205 000 mk/kpl ./ 5 % vapaasti tehtaalla Linnavuoressa.

Hankintaosasto oikeutettiin ¹¹⁾ luovuttamaan Rakentajain Hankinta ja Kuljetus Oy:lle Lokomo 3-merkkiset kivenmurskaajat n:o 8 ja 12, joita vastaan mainittu yhtiö luovuttaisi rakennusvirastolle alkuperäisen Kaiser-merkkisen betoninsekoittimen täydessä kunnossa ilman moottoria sekä tilaamaan Lokomo Oy:ltä moottoriteijyrä, mallia A. J. 3, hintaan 1 275 000 mk ilman liikevaihtoveroa vapaasti Tampereella toimitettavaksi kertomusvuoden toukokuussa.

Salmisaaren asuntolan keittiökalusteiden toimitus annettiin Oregon Oy:lle hintaan

¹⁾ Yl. t. lk. 25. 1. 101, 102, 103 §. — ²⁾ S:n 1. 2. 136, 137, 138, 139 §. — ³⁾ S:n 1. 2. 150 §. —

⁴⁾ S:n 8. 2. 183, 184 §. — ⁵⁾ S:n 22. 2. 249 §. — ⁶⁾ S:n 22. 2. 260 §. — ⁷⁾ S:n 1. 3. 276 §. —

⁸⁾ S:n 8. 3. 313 §. — ⁹⁾ S:n 8. 3. 315 §. — ¹⁰⁾ S:n 8. 3. 320 §. — ¹¹⁾ S:n 15. 3. 331, 332 §.

1 524 055 mk ja Kivelän sairaalan asuntolain keittiökalusteiden toimitus OTK:n Puu Oy:lle hintaan 3 219 660 mk sekä valmistavan poikien ammattikoulun sähkötyösuunnittelu- ja sähköasennustyöt Helsingin kaupungin sähkölaitoksen suoritettavaksi laskutyönä.

Hankintaosasto oikeutettiin tilaamaan Oy. Hans Palsbo Ab:ltä SAWO-lajittelulaite hintaan n. 2 195 000 mk liikevaihtoveroineen vapaasti Helsingissä. Toimitusaika 7—8 viikkoa, maksuehdot 1/3 tilattaessa ja 2/3 toimituksen tapahtuessa ¹⁾).

Auroran sairaalan VII rakennuksen maalaustyöt annettiin ²⁾ Maalaamo P. Nurmisen urakalla suoritettavaksi hintaan 2 046 000 mk.

Hankintaosasto oikeutettiin ³⁾ tilaamaan Rolac Oy:ltä 2 kpl kaivukoneita Jussi-350, mallia Åkerman, ristikkopuomeineen hintaan 5 966 000 mk/kpl liikevaihtoveroineen v.v. Porvoossa ja Lokomo Oy:ltä 1 kpl kaivukoneita Teräsmies 2 edellämainittuine varusteineen hintaan 3 500 000 mk ja 1 kpl kaivukoneita Teräsmies 3—4 ko. varusteineen hintaan 6 081 250 mk liikevaihtoveroineen vapaasti Tampereella toimitettaviksi aikaisemmin mainittuihin toimitusaikoihin.

Varasto-osasto oikeutettiin ⁴⁾ lainaamaan TUL:n liittojuhlan huoltotoimikunnalle tarpeellinen määrä käymäläkojuja ilman vuokraa, sillä ehdolla, että huoltotoimikunta korvaa kaupungille käymäläkojujen kuljetuskustannukset. Katurakennusosasto oikeutettiin tilaamaan Heporaudan puiston pumppuaseman koneisto kokonaisuudessaan Oy. Yleiseltä Insinööritoimistolta.

Hankintaosasto päätettiin ⁵⁾ oikeuttaa myymään E. Vuoriselle Dodge-merkkinen kuorma-auto n:o A 10774, joka oli poistettu rakennusviraston kirjoista, 50 000 mk:n hinnasta siinä kunnossa, missä auto oli.

Katurakennusosasto oikeutettiin ⁶⁾ hankkimaan tarvitsemansa bitumiemulsio toimimiltä Oy. Colas, Oy. Ikopal, Asfaltti Oy. Lemminkäinen ja Rakennus Oy. Cultor siinä määrin kuin osaston tarve, tehtaiden toimituskyky ja emulsion laadun tarkkailussa saatavat kokemukset antoivat kulloinkin aiheita.

Snellmanin kansakoulun maalaustyöt annettiin ⁷⁾ Maalausliike Paavo Kaires Oy:n suoritettavaksi hintaan 1 980 000 mk. Lauttasaaren kansakoulun kalustojen toimitus Kovapuu Oy:lle hintaan 4 878 100 mk. Hankintaosasto oikeutettiin ⁸⁾ myymään herra P. Lindforsille Dodge-merkkinen, irtaimistoluettelosta poistettu kuorma-auto järj. n:o 32 30 000 mk:n hinnasta.

Hankintaosasto oikeutettiin ⁹⁾ vuokraamaan Helsingin Ammatilliselle Paikallisjärjestölle vappujuhla varten kaksi käymäläkojuja. Vuokraksi määrättiin 100 mk/kpl.

Hankintaosasto oikeutettiin ¹⁰⁾ myymään rakennusviraston varastoissa oleva poistettu irtaimisto huutokaupalla hankintaosaston määräämänä päivänä toukokuussa.

Katurakennusosasto oikeutettiin antamaan kertomusvuonna suoritettavat katupäällystystyöt tarjouksia jättäneille päällystystöitä suorittaville liikkeille sen mukaan, ken en tarjous kunkin työn kohdalla osoittautui kaupungille edullisemmaksi. Lautakunta päätti antaa yhdeksän muuntajaa urakalla Rakennustoimisto Paul Girsin suoritettavaksi 9 750 000 mk:n urakkahinnasta edellyttäen, että urakoitsija voi antaa työn kunnollisesta suorittamisesta tvdvyttävän takuun. Pitäjänmäen kansakoulun kaluston toimitus annettiin Kirjopuu Oy:lle hintaan 4 411 000 mk ¹¹⁾).

Hankintaosasto oikeutettiin ¹²⁾ luovuttamaan sähkölaitokselle kesäkuun loppuun saakka vksi 29.2 m²:n tulipintainen höyrykattila. Vuokraksi määrättiin 750 mk/vrk.

Katurakennusosastolle myönnettiin ¹³⁾ oikeus käyttää Talin kokoojaajohtojen rakennustöiden jatkamista varten 50 milj. mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan Viemärit-luvun määrärahoja aikaisemmin päätettyjä vielä keskeneräisiä viemäritöitä varten.

Nilsiantien kansakoulun maalaustyöt annettiin ¹⁴⁾ Maalaamo V. Björkvistin suoritettaviksi hintaan 4 190 000 mk ja Lapinlahdenkatu 10:n kansakoulun maalaustyöt Asunto-maalaus Oy:n suoritettaviksi hintaan 1 080 000 mk. Oy. Aeromekanon tarjous Hietalahden hallin lämmityslaitteiden hankkimisesta hyväksyttiin kokonaishintaan 1 220 000 mk.

¹⁾ Yl. t. lk. 15. 3. 348, 349, 353, 355 §. — ²⁾ S:n 22. 3. 381 §. — ³⁾ S:n 5. 4. 428 §. — ⁴⁾ S:n 5. 4. 430, 441 §. — ⁵⁾ S:n 12. 4. 458 §. — ⁶⁾ S:n 12. 4. 467 §. — ⁷⁾ S:n 26. 4. 529, 530 §. — ⁸⁾ S:n 26. 4. 540 §. — ⁹⁾ S:n 3. 5. 565 §. — ¹⁰⁾ S:n 10. 5. 592 §. — ¹¹⁾ S:n 10. 5. 602, 603, 604 §. — ¹²⁾ S:n 17. 5. 616 §. — ¹³⁾ S:n 17. 5. 617 §. — ¹⁴⁾ S:n 17. 5. 625, 626, 628 §.

Hankintaosasto oikeutettiin ¹⁾ ostamaan Ab. Julius Tallberg Oy:ltä 15 kpl Atlas Diesel itsepöyrittäviä kallioporakoneita, mallia R.H. 571—3 L lisäpaineineen, voitelukojeineen ja käsiletkuineen 1 429 500 mk:n yhteishinnasta, sekä lainaamaan Kajaanin kaupungin rakennustoimistolle 1 000 kg 15 mm:n harjaterästä ja 4 100 kg 22 mm:n harjaterästä sillä ehdolla, että teräkset toimitetaan takaisin kertomusvuoden heinäkuun loppuun mennessä ja että lainaaja vastaa kaikista kuluista, jotka lainauksesta räkenunusvirastolle aiheutuvat.

Oy. Axel v. Knorringin teknilliseltä toimistolta päätettiin ²⁾ ostaa Wolff-tyyppinen torninosturi hintaan \$ 20 000.— cif Helsinki. Lastensairaalaan varten päätettiin ³⁾ hyväksyä Kone Oy:n tarjoukset viidestä hissistä, joiden yhteishinta oli 9 539 975 mk liikevaihtoveroineen. Teurastamon sikateurastamon laajennuksen koneteknilliset laitteet päätettiin tilata Oy. G. W. Sohlberg Ab:ltä 2 677 000 mk:n kokonaishintaan. Toivolan koulukodin kalusteiden toimitus annettiin Oy. Parke Ab:lle hintaan 1 503 000 mk.

Päätettiin ⁴⁾ asettaa teknillinen jaosto, mihin puheenjohtajaksi valittiin yli-insinööri Backman ja jäseneksi arkkitehti Sysimetsä, tarkemmin tutkimaan seuraavien rakennuskohteiden piirustuksia: Hesperian kansakoulun pääpiirustukset, Marian sairaalan korottamisen luonnospiirustukset, Kumpulan avouimalan pukusuojan piirustukset ja teurastamon puhdistuslaitoksen piirustukset.

Salmisaaren asuntolan maalaustyöurakka annettiin Maalaustaito Oy:lle hintaan 1 700 000 mk. Päätettiin hyväksyä Vesijohtoliike Onninen Oy:n tarjous lämpöjohtoja koskevalta osalta valmistavaan poikien ammattikouluun, jonka tarjouksen loppusumma oli 14 586 000 mk, ja kaupungin vesilaitoksen tarjous vesi- ja viemärijohtotyöstä, jonka tarjouksen kokonaissumma oli 12 200 000 mk. Samoin hyväksyttiin Suomen Hissi- ja Lämpöjohto Oy:n tarjous, jonka kokonaishinta keskuslämmitys-, ilmanvaihto-, vesi- ja viemärilaitteista oli 3 930 000 mk, ja Oy. Putkisto Ab:n tarjous lämpöjohtojen hankinnasta Tervalammen työlaitoksen I ja II rakennukseen. Tarjouksen loppusumma oli 1 210 000 mk. Käpylän kunnalliskodin asuntolan kaluston ja komero-ovien toimitus annettiin Oy. Parke Ab:lle hintaan 3 754 881 mk ⁵⁾.

Lastensairaalan teräsovieen ja ikkunoiden toimitus annettiin Ovila Oy:lle hintaan 2 671 500 mk. Loukimon maalaustöiden tarjoukset Eläintarhan kansakoulun ja Hietaalahden hallin maalaustöiden suorittamisesta hyväksyttiin, edellinen 2 610 000 mk:n ja jälkimmäinen 3 580 000 mk:n hinnasta. Samoin Asuntomaalaus Oy:n tarjous Vallilan suomenkielisen kansakoulun, Hämeentie 80, maalaustöistä hintaan 1 175 000 mk. ⁶⁾

Hankintaosasto oikeutettiin ⁷⁾ vastaanottamaan clearing-valuuttaehdoin Oy. Ekström-in Koneliikkeeltä tilatuille 3 kappaleelle Jones-nostureita lisenssit ja suorittamaan Ulkomaankaupan Clearingkunnalle clearing-valuutasta vaaditut maksut ja provisiot yhteensä 1 228 701 mk.

Hankintaosasto oikeutettiin myymään kalustoluettelosta poistettu Ford-merkkinen kuorma-auto toiminimelle Niemen Romukauppa 60 000 mk:n hinnasta. Katurakennusosasto oikeutettiin vuokraamaan Käpylän Urheiluveikoille 140 m lumiaitaa kesän ajaksi 20 mk:n vuokrasta aitametriltä ⁸⁾.

Päätettiin hyväksyä Oy. Mercantile Ab:n tarjous Nikkilän sairaalan uuden keskusrakennuksen ilmastointilaitteista, joiden yhteishinta oli 3 570 000 mk ja Oy. Radiator Ab:n tarjous Nikkilän sairaalan uuteen keskusrakennukseen tulevista vesi- ja viemärilaitteista, joiden hinta asennettuina oli 13 340 000 mk. Samoin hyväksyttiin Oy. Mercantile Ab:n tarjous valmistavan poikien ammattikoulun ilmanvaihtolaitteista, jonka tarjouksen loppusumma oli 8 245 000 mk Oy. Regulator Ab:n säätölaitteilla ⁹⁾.

Hankintaosasto oikeutettiin ¹⁰⁾ vuokraamaan kirvesmies E. Saariselle bensiininkäyttöinen betonin sekoitin 400 mk/vrk, minkä lisäksi anojan oli maksettava polttoaineen hinta, samoin oikeutettiin hankintaosasto lainaamaan kiinteistötoimiston talo-osastolle yksi polttoainemoottorikäyttöinen imukalvopumppu, vuokra 500 mk/vrk, sekä luovuttamaan TUL:n IV Liittojuhlien juhlatöimikunnalle ajaksi 23.—28. 6. työnjohtajan koju n:o 16, 29 m² varastotilaa miehistöparakista n:o 167 ja 15 m² varastotilaa miehistöparakista n:o 10. Liittojuhlien juhlatöimikunnalle päätettiin samalla myöntää käyttöoikeus puheli-

¹⁾ Yl. t. lk. 24. 5. 650, 653 §. — ²⁾ S:n 24. 5. 655 §. — ³⁾ S:n 24. 5. 665, 666, 667 §. — ⁴⁾ S:n 24. 5. 672 §. — ⁵⁾ S:n 31. 5. 703, 705, 706, 708, 709 §. — ⁶⁾ S:n 9. 6. 714, 715, 716, 717 §. — ⁷⁾ S:n 14. 6. 757 §. — ⁸⁾ S:n 14. 6. 759, 762 §. — ⁹⁾ S:n 14. 6. 776, 777, 778 §. — ¹⁰⁾ S:n 14. 6. 782, 784, 785 §.

meen 7 500 mk:n suuruista korvausta vastaan sillä ehdolla, että juhlatuimikunta vastaa kaikista niistä ulkolinjapuheluista, jotka tästä puhelimesta tilataan juhlien aikana. Vuokraksi päätettiin määrätä työnjohtajan kojusta 100 mk/vrk ja miehistökojuista 10 mk/m²/vrk.

Hankintaosasto oikeutettiin ¹⁾ tilaamaan Oy. Ekströmin Koneliikkeeltä 2 kpl Jones KL 22 liikkuvia nostureita hintaan £ 2 672/kpl eli yhteensä hintaan £ 5 344 fob Lontoo sekä siinä tapauksessa, että tuontilisenssi myönnettäisiin clearing-ehdoin, suorittamaan edellä mainitun hinnan lisäksi clearing-maksu provisioineen.

Toivolän oppilaskodin maalaustyöt päätettiin antaa Maalausliike K. Toivosen suoritettavaksi hintaan 1 470 000 mk sekä valmistavan poikien ammattikoulun kivityö Kivi- ja Marmorijalostamolle hintaan 2 092 000 mk. Oy. Aerator Ab:n tarjous ilmanvaihtolaitteista kanavineen hyväksyttiin hintaan 14 639 700 mk asennettuna ja käyttökuntoon säädettyinä. Tuberkuloosiparantolan lämpökeskuksen laajennustyön suunnittelu annettiin arkkitehtitoimisto M. Blomstedt & Lampenille arkkitehtitaksan mukaista palkkiota vastaan. Lastensairaalan ovet tilattiin Harjavalta Oy:ltä hintaan 5 024 600 mk. Lisäksi hyväksyttiin hankintaosaston toimenpide, jolla TUL:n liittojuhlatuimikunnalle oli luovutettu yksi pyörillä liikkuva työmaakoju pidettyjen liittojuhlien ajaksi. Oulunkylän varastoalueen yleissuunnitelma ja kustannusarvion teko, muuttaen 14. 6. 1954 tehtyä päätöstä, jätettiin Tehdassuunnittelu Oy:n tehtäväksi tavanomaista insinööri-palkkiota vastaan ²⁾.

Puhtaanapito-osasto oikeutettiin ³⁾ tilaamaan tulevaa talvikautta varten tarvittava hiekoitushiekka Oy. Rudus Ab:lta hintaan 550 mk/m³ ehdolla, että laadittavassa välikirjassa tarkkaan määritellään hiekan laatu ja hankkijan velvollisuudet, mikäli tämä toimittaa sopimuksenvastaista tavaraa.

Hankintaosasto oikeutettiin ⁴⁾ vuokraamaan nuorisotoimistolle kumipyöräiset työntökärryt, vuokra 30 mk/vrk.

Hyväksyttiin ⁵⁾ Oy. Vesijohtoliike Huber Ab:n tarjous höyry-, keskuslämpö- sekä vesija viemärijohdoista asennuslaitteineen Auran sairaalan uudelle lastenosastolle, jonka tarjouksen kokonaishinta oli 30 510 000 mk. Samoin hyväksyttiin A. Ahlström Oy:n Warikauden tehtaiden tarjous höyrykattilasta Auran sairaalaan, jonka tarjouksen kokonaishinta oli 10 430 000 mk.

Mäkelän kansakoulun kalusteet tilattiin Helno Oy:ltä hintaan 2 664 950 mk.

Hankintaosasto oikeutettiin ⁶⁾ vuokraamaan Rakentajain Hankinta Oy:lle torninosturi asennustelineineen, vuokra 1 000 mk/vrk sekä tilaamaan SEMAT-tehtailta Ranskasta REI-IR roskien kuljetusauto Svante Strömbergin Agentuuriliikkeen kautta hintaan Rfr. 2 900 000 fob ranskalaisessa satamassa.

Arkkitehti J. Peltosen laatimat Tervälammén työlaitoksen tallirakennuksen luonnospiirustukset sekä Ilmalan vuorelle rakennettavan vesitornin luonnospiirustukset päätettiin ⁷⁾ jättää teknillisen jaoston tutkittaviksi.

Auran sairaalan lastenosaston lasiväliseinien toimitus annettiin ⁸⁾ Oregon Oy:lle hintaan 2 727 715 mk.

Katurakennusosasto oikeutettiin ⁹⁾ tekemään esityslistassa mainitut muutokset Heporaudan puiston pumppuaseman koneistohankintaan ja tilaamaan tarvittavat laitteet Yleiseltä Insinööritoimistolta 147 000 mk:n lisähintaan.

Hankintaosasto oikeutettiin tilaamaan Ab Julius Tallberg Oy:ltä yksi betoninsekoitin eräin edellytyksin hintaan 1 120 200 mk vapaasti tehtaalla Hangossa liikevaihtoveroineen n. 4 viikon toimitusajalla. Nikkilän sairaalan maalaustyöt päätettiin antaa Oy. J. R. Heino Ab:n suoritettavaksi hintaan 2 225 000 mk. Hesperian kansakoulun alakoulun pääpiirustukset päätettiin jättää teknillisen jaoston tarkastettaviksi, mihin jaostoon valittiin puheenjohtajaksi yli-insinööri Backman ja jäseniksi arkkitehdit Sysimetsä ja Björk. Kaupunginpuutarhan lintuhuoneen kellari päätettiin vuokrata Puutarhanaiset-yhdistykselle ajaksi 23. 8.—30. 9. 250 mk:n suuruisesta viikkovuokrasta. Hankintaosasto oikeutettiin vuokraamaan koneasentaja A. Lindströmille polttomootorikäyttöinen betoninsekoitin yhdeksi vuorokaudeksi 500 mk:sta tavanomaisiin ehdoin ¹⁰⁾.

Hankintaosasto oikeutettiin tilaamaan Oy. Auto-via Ab:lta 15 kpl Fargo F 64 kuorma-autoja n. 710 000 mk/kpl ja 5 kpl Fargo F 125 merkkisiä kuorma-autoja n. 955 000

¹⁾ Yl. t. lk. 28. 6. 819 §. — ²⁾ S:n 28. 6. 828, 829, 835, 836, 838, 841, 842 §. — ³⁾ S:n 19. 7. 882 §. — ⁴⁾ S:n 19. 7. 890 §. — ⁵⁾ S:n 19. 7. 905, 906, 910 §. — ⁶⁾ S:n 9. 8. 942, 943 §. — ⁷⁾ S:n 9. 8. 949, 950 §. — ⁸⁾ S:n 9. 8. 959 §. — ⁹⁾ S:n 9. 8. 966 §. — ¹⁰⁾ S:n 16. 8. 983, 985, 988, 995, 996 §.

keskusrakennuksen henkilöhisseistä, joiden yhteishinta oli 2 264 500 mk, hyväksyttiin. Hankintaosasto oikeutettiin hankkimaan apulaishankintapäällikkö P. K. Spetsin hautajaistilaisuuteen seppele, minkä kustannukset päätettiin suorittaa yleisten töiden lautakunnan käyttövaroista. Hankintaosasto oikeutettiin myymään Österbyn tielautakunnalle käytöstä poistettu »Lumikarhu»-merkinen lumiaura 40 000 mk:n hinnasta ¹⁾.

Edelleen oikeutettiin hankintaosasto vuokraamaan Idrottsföreningen Kamraternä nimiselle yhdistykselle käsikäyttöinen jyvä toistaiseksi 50 mk:n vuorokausivuokrasta sekä Helsingfors Skridskoklubb-nimiselle yhdistykselle käsikäyttöinen jyvä talvikaudeksi em. vuokrasta. Vesijohtoliike Onninen Oy:n suoritettavaksi annettiin Toivolan koulukodin saniteettialan työt 410 000 mk:n hinnasta ja Pitäjänmäen kansakoulun työt 690 000 mk:n hinnasta sekä Hissi ja Lämpöjohto Oy:n suoritettavaksi kunnalliskodin C-rakennuksen työt 711 000 mk:n hinnasta ²⁾.

Rakennusvirasto oikeutettiin tilaamaan liikennelaitokselta bussi vesistönsuojelukomitean tutustumiskäyntiä varten 26. 11. ja suorittamaan tästä aiheutuva lasku yleisten töiden lautakunnan käyttövaroista. Hesperian kansakoulun ikkunoiden hankinta annettiin Kolho Oy:lle hintaan 1 402 630 mk. Hankintaosasto oikeutettiin luovuttamaan Helsingin rakennusviraston konepajalaisten ammattiosastolle joulujuhlaa varten työpajan ruokailuhuone 11. 12. sillä ehdolla, että yhdistys korvaa ylimääräisestä siivouksesta mahdollisesti aiheutuvat kustannukset ³⁾.

Mäkelän kansakoulun kivitöiden suorittaminen annettiin urakoitsija A. Saariselle hintaan 1 260 000 mk.

Päätettiin hyväksyä Havulinna Oy:n tarjous happi-, ilokaasu-, tyhjiö- ja paineilmlaitteiden hankinnasta lastensairaalaan hintaan n. 2 150 000 mk sekä putkiverkosta valmiiksi asennettuna hintaan 1 910 000 mk. Radiator Oy:n tarjous lämpö-, höyry-, vesi- ja viemärlaitteista Käpylän kunnalliskodin A-rakennukseen hyväksyttiin. Ko. laitteiden hinta oli yhteensä 11 255 000 mk. Samoin hyväksyttiin Vesijohtoliike Huber Oy:n tarjous Kumpulän avouimalan pukusuojarakennuksen lämpö-, vesi- ja viemäri- sekä ilmastointilaitteista, joiden yhteishinta asennettuna oli 2 619 000 mk ⁴⁾.

Kone Oy:n tarjous kahdesta potilashissistä kunnalliskodin A-rakennukseen yhteishintaan 3 533 000 mk hyväksyttiin. Hankintaosasto oikeutettiin luovuttamaan osaston viran- ja toimenhaltijain käytettäväksi pikkujoulujuhlaa varten päävaraston ruokailuhuone Malminkatu 5:ssä sillä ehdolla, että juhlan järjestäjät maksavat ylimääräisestä siivouksesta mahdollisesti aiheutuvat kustannukset. Katurakennusosastolle myönnettiin oikeus saada käyttää Munkkiniemen pohjoisosan kerrostaloalueen katujen tasauksen jatkamista varten 24 320 000 mk v:n 1952 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomameinojen pääluokan lukuun Kadut ja tiet kuuluvia määrärahoja aikaisemmin päätettyjä vielä keskeneräisiä katutöitä varten, sekä saman alueen viemärintiä varten 7 350 000 mk kertomusvuoden vastaavan pääluokan lukuun Viemärit kuuluvia määrärahoja Korvaus satamarakennusosaston yleiskustannuksista sekä 13 000 000 mk palokaivojen rakentamiseksi esikaupunkeihin ⁵⁾.

Hankintaosasto oikeutettiin ⁶⁾ luovuttamaan vesilaitoksen työpajan työntekijöiden käytettäväksi pikkujoulujuhlaa varten ruokailuhuone Malminkatu 5:ssä, sillä ehdolla, että juhlan järjestäjät maksavat ylimääräisestä siivouksesta mahdollisesti aiheutuvat kustannukset.

Hyväksyttiin Suomen Puhallintehdas Oy:n tarjous, jonka kokonaishinta oli 7 120 000 mk, koneellisista ilmanvaihtolaitteista peltikanavineen, liikevaihtoveroineen ja asennuksineen kunnalliskodin A-rakennusta varten. Pohjois-Haagan kansakoulun suunnitelmien laatiminen jätettiin yliarkkitehti M. Välikankaan ja Maunulan kansakoulun suunnitelmien laatiminen arkkitehti T. Löyskän tehtäväksi arkkitehtitaksan mukaista palkkiota vastaan ⁷⁾.

Poikien ammattikoulun maalaustyöt annettiin Paavo Kaires Oy:lle hintaan 13 280 000 mk sillä ehdolla, että liike antaa työstä vaadittavat takuut. Hankintaosasto oikeutettiin tilaamaan Oy. Renlund Ab:ltä 9 300 m² linoleumia lajia I, 8 000 m² lajia II ja 2 500 m² lajia III fob hintaan 6 434 000 mk. Katurakennusosasto oikeutettiin tekemään Oy. Yleisen Insinööritoimiston kanssa sopimus seuraavien laitteiden hankkimisesta Hert-

¹⁾ Yl. t. lk. 25. 10. 1 326, 1 335, 1 341, 1 342 §. — ²⁾ S:n 8. 11. 1 394, 1 395, 1 400 §. —

³⁾ S:n 15. 11. 1 421, 1 436, 1 443 §. — ⁴⁾ S:n 22. 11. 1 480, 1 481, 1 482, 1 483 §. — ⁵⁾ S:n 29. 11. 1 518, 1 525, 1 527 §. — ⁶⁾ S:n 7. 12. 1 560 §. — ⁷⁾ S:n 13. 12. 1 578, 1 579 §.

toniemeen rakennettavalle pumppuasemalle: 2 kpl harvavälppiä, 4 kpl sulkuluukkuja, 1 tiheävälppi, 1 ø 1 000 mm:n Geiger Rechenwolf 2 kpl likavesipumppuja johtoineen ja venttiileineen ja 1 vesimittari. Kaikkien edellä mainittujen laitteiden hinta oli Oy. Yleisen Insinööritoimiston 16. 12. tekemien tarjousten mukaisesti 16 025 Dmk ja vaihtoehtoisesti joko 50 440 Skr + 4 880 500 Smk tai 96 000 Dkr + 2 428 500 Smk. Lisäksi katurakennusosasto oikeutettiin tekemään toiminimi G. W. Berg & Co:n kanssa sopimus kahden mäntäpumpun hankinnasta hintaan 14 300 Skr (fob Tukholma).

Etelä-Kaarelan koulua varten tilattiin tehdasvalmisteiset puuosat Puutalo Oy:ltä hintaan 6 269 865 mk¹⁾.

Hyväksyttiin²⁾ hankintaosaston toimenpide clearingmaksun ja provision, yhteensä 385 192 mk, suorittamisesta Ranskasta tilatusta roskienkuljetusautosta.

Hankintaosasto oikeutettiin vuokraamaan ilmanpuristin porineen 2 500 mk:n vuorokausivuokrasta seuraaville henkilöille: aputyömies V. Rönqvist³⁾, työkaluviilaaja A. Dahlman⁴⁾, aputyömies B. Wikberg⁵⁾, kanslianhoitaja A. Purhonen⁶⁾, rusnaaja V. Laakso⁷⁾, aputyöntekijä W. Hämäläinen⁸⁾, kalustonhoitaja A. Purhonen⁹⁾, ratatyömies V. Stenman¹⁰⁾, puutarhatyöntekijä E. S. Helin¹¹⁾, mittaussmies P. Halme¹²⁾, koneenhoitaja A. Aatrala¹³⁾, koneasentaja H. Hällsten¹⁴⁾, 500 mk:n vuorokausivuokrasta vuokrat- tiin ilmapuristin seuraaville henkilöille: sähkönasentaja A. Kimiläinen¹⁵⁾, sorvaaja E. Asikainen¹⁶⁾.

Lippujen ja lipputankojen vuokraukset hyväksyttiin kertomusvuoden aikana¹⁷⁾.

Esityksiä tehtiin kaupunginhallitukselle, lautakunnille ym. asioista, jotka koskivat: kertomusvuoden katu- ja viemärityöohjelman hyväksymistä¹⁸⁾; eräiden katu- ja viemäritöiden aloittamista työttömyystöinä tarpeen vaatiessa¹⁹⁾; puistojen hoidosta johtuvien menojen supistamistoimenpiteitä²⁰⁾; tuhoutuneen tai anastetun omaisuuden korvaamista tai poistamista luettelosta²¹⁾; käytöstä poistettujen autojen, työkalujen ym. myyntiä²²⁾; hankittavia koneita ym. välineitä²³⁾; maksettavaksi määrättyjen sakkojen ja oikeudenkäyntikulujen korvaamista ao. henkilöille tai laitoksille²⁴⁾; teurastamon ja syväjäähdyt- tämön välisen aidan rakentamista²⁵⁾; Etu-Töölön kansakoulun asemakaavaa²⁶⁾; jätteiden polttolaitosta varten luovutettavaa aluetta²⁷⁾; käymälöitä, uusien rakentamista ja vanhojen poistamista²⁸⁾; kaapelin vetämistä Munkkisaarenkadun pohjoisreunaan²⁹⁾; eräiden määrärahojen käyttöoikeutta³⁰⁾; suoritettujen töiden maksamiseen anottuja määrärahoja³¹⁾; kaupunkiliiton ansiomerkkien myöntämistä³²⁾; Käpylän raviradan vahtimestarin asuntoa³³⁾; Oulunkylän varastoalueen yleissuunnitelmaa ja kustannusarviota³⁴⁾; Lauttasaaren katujen ja viemäreiden rakennuskustannusten osittelua³⁵⁾; eräitä katu- ja viemäritöitä³⁶⁾; Hesperian kansakoulun rakennustöitä³⁷⁾; urakoitsija A. Niemiseltä perittävää maksua³⁸⁾; yleisten töiden lautakunnan ja rakennusviraston talousarvioehdotusta³⁹⁾ ja toimintakertomusta v:ltä 1953⁴⁰⁾; sanoma- ja aikakauslehtien tilaamista⁴¹⁾; huoneiden ja autotallien vuokraamista puhtaanapito-osastolle⁴²⁾; katu- ja viemäritöihin myönnettyjen määrärahojen muutosehdotusta⁴³⁾; määrärahojen siirto-oikeutta⁴⁴⁾; määrärahojen ylitysanomuksia⁴⁵⁾; piirustusten hyväksymistä⁴⁵⁾; määrärahojen ja lisämäärä-

¹⁾ Yl. t. lk. 20. 12. 1 614, 1 619, 1 626, 1 629 §. — ²⁾ S:n 29. 12. 1 653 §. — ³⁾ S:n 31. 5. 692 §. — ⁴⁾ S:n 31. 5. 693 §. — ⁵⁾ S:n 14. 6. 758 §. — ⁶⁾ S:n 14. 6. 781 §, 28. 6. 818 §. — ⁷⁾ S:n 19. 7. 888 §. — ⁸⁾ S:n 9. 8. 944 §. — ⁹⁾ S:n 9. 8. 945 §. — ¹⁰⁾ S:n 23. 8. 1 009 §. — ¹¹⁾ S:n 23. 8. 1 017 §. — ¹²⁾ S:n 23. 8. 1 021 §. — ¹³⁾ S:n 6. 9. 1 065 §, 1. 11. 1 367 §, 22. 11. 1 475 §. — ¹⁴⁾ S:n 25. 10. 1 327 §. — ¹⁵⁾ S:n 10. 5. 549 §. — ¹⁶⁾ S:n 14. 6. 758 §. — ¹⁷⁾ S:n 18. 1. 36 §, 8. 2. 187 §, 8. 3. 310 §, 5. 4. 427 §, 10. 5. 590 §, 28. 6. 817 §, 19. 7. 884 §, 16. 8. 982 §, 6. 9. 1 064 §, 4. 10. 1 212 §, 15. 11. 1 438 §, 7. 12. 1 545 §. — ¹⁸⁾ S:n 18. 1. 62 §. — ¹⁹⁾ S:n 8. 2. 185 §. — ²⁰⁾ S:n 8. 2. 193 §. — ²¹⁾ S:n 22. 2. 254 §, 25. 10. 1 323 §, 8. 11. 1 393 §. — ²²⁾ S:n 1. 2. 140, 141 §, 26. 4. 541 §, 10. 5. 591 §, 19. 7. 887 §. — ²³⁾ S:n 1. 2. 142 §, 22. 2. 250 §, 8. 3. 320 §. — ²⁴⁾ S:n 22. 3. 371, 372, 383 §, 26. 4. 511, 513, 514, 515, 516 §, 24. 5. 648 §, 14. 6. 752, 753, 756 §, 19. 7. 895 §, 27. 9. 1 174 §. — ²⁵⁾ S:n 15. 3. 339 §. — ²⁶⁾ S:n 22. 3. 376 §, 27. 9. 1 180 §. — ²⁷⁾ S:n 29. 3. 392 §. — ²⁸⁾ S:n 5. 4. 429 §, 26. 4. 512 §. — ²⁹⁾ S:n 12. 4. 468 §. — ³⁰⁾ S:n 18. 1. 63 §, 15. 2. 220 §, 5. 4. 440 §, 3. 5. 560 §, 4. 10. 1 215 §, 7. 12. 1 558 §, 29. 12. 1 670 §. — ³¹⁾ S:n 17. 5. 611 §. — ³²⁾ S:n 24. 5. 657 §. — ³³⁾ S:n 14. 6. 774 §. — ³⁴⁾ S:n 28. 6. 820, 821 §. — ³⁵⁾ S:n 19. 7. 909 §, 8. 11. 1 407 §. — ³⁶⁾ S:n 8. 11. 1 397 §, 22. 11. 1 486 §. — ³⁷⁾ S:n 27. 9. 1 184 §. — ³⁸⁾ S:n 23. 8. 1 022 §, 16. 9. 1 123 §. — ³⁹⁾ S:n 6. 9. 1 054 §. — ⁴⁰⁾ S:n 7. 12. 1 544 §. — ⁴¹⁾ S:n 13. 12. 1 586 §. — ⁴²⁾ S:n 29. 12. 1 669 §. — ⁴³⁾ S:n 25. 1. 96 §, 1. 2. 149 §, 29. 12. 1 652 §. — ⁴⁴⁾ S:n 25. 1. 97, 109 §, 1. 2. 132, 133 §, 8. 2. 190 §, 22. 3. 377 §, 5. 4. 431 §, 26. 4. 525 §, 31. 5. 697 §, 30. 8. 1 037 §, 13. 9. 1 107 §, 20. 9. 1 137 §, 4. 10. 1 207, 1 225, 1 226 §, 15. 11. 1 452 §, 22. 11. 1 477 §, 7. 12. 1 541, 1 542, 1 559 §, 13. 12. 1 587 §, 20. 12. 1 611 §, 29. 12. 1 676, 1 673 §. — ⁴⁵⁾ S:n 18. 1. 66 §, 5. 4. 436 §, 17. 5. 629 §, 24. 5. 670, 671 §, 31. 5. 701, 702 §, 710 §, 28. 6. 831 §, 19. 7. 896 §, 16. 8. 991 §, 23. 8. 1 018 §, 20. 9. 1 144 §, 15. 11. 1 423, 1 434 §, 13. 12. 1 574 §.

rahojen puitteissa suoritettavia korjaus-, muutos- ja uudistaita mm. kouluissa ¹⁾, lastentarhoissa ²⁾, sairaaloissa ³⁾, kunnalliskodeissa ⁴⁾, teurastamossa ⁵⁾ ja muissa rakennuksissa ja laitoksissa ⁶⁾, erilaisia katu- ja viemäritöitä ⁷⁾, puistotöitä ⁸⁾; henkilökuntaa koskevia asioita ⁹⁾.

Lausuntoja annettiin kaupunginhallitukselle, lautakunnille ym. asioista, jotka koskivat: työttömyystyöntekijäin palkkoja ja lomia ¹⁰⁾; Suomen Sokeri Oy:n Töölön tehtaan rautatie-raitteen siirtämistä ¹¹⁾; saunaloitosten ja pesuloiden järjestämisestä ¹²⁾; eräitä Tapanilassa vallitsevia epäkohtia ¹³⁾; asemakaavaehdotuksia ¹⁴⁾; Paraisten Kalkkivuori Oy:n anomuksia ¹⁵⁾; potilaiden siirtämistä sairaaloista huoltolautakunnan alaisiin laitoksiin ¹⁶⁾; työttömyystöiden järjestelyä ¹⁷⁾; tilien ylitysanomuksia ¹⁸⁾; eräitä katuja ja teitä koskevia asioita ¹⁹⁾; viemäreiden, vesijohtojen, palokaivojen ym. rakennustöitä ²⁰⁾; liikennettä koskevia asioita ²¹⁾; korttelien korkeustasojen muutoksia ²²⁾; katu- ja tierakennusta ²³⁾; Helsingin kunnallissrakennusmestarit -nimisen yhdistyksen kirjelmää ²⁴⁾; puisto- ja istutustöitä ²⁵⁾; leikkikenttien järjestämistä ²⁶⁾; pintavirran kehittimen asettamista Töölön lahteen ²⁷⁾; Sammonpuiston leikkikenttää ²⁸⁾; pysäköimisautomaattien hankintaa ²⁹⁾; pelastusveneen ja -välineiden hankintaa Rajasaarelle ³⁰⁾; eräiden yhtiöiden ja yksityisten henkilöiden kaupungilta vaatimia korvauksia ym. maksuja ³¹⁾; Vartiokylän palosuojelu-, tie- ja liikenneolosuhteita ³²⁾; piirustusten hyväksymistä ³³⁾; eräiden teiden ottamista kaupungin hoitoon tai kaupungin osallistumista niiden kunnossapitokustannuksiin ³⁴⁾; ojarummun tekoa ja ojien perkausta Tuomarinkylässä ³⁵⁾; uintipaikkojen kunnostamista ³⁶⁾; Kalevanmäen alentamista ³⁷⁾; lämmöntarkkailuviranomaisen palkkaamista ³⁸⁾; talviaurausta ³⁹⁾; Heinolan sahan myyntiä ⁴⁰⁾; yleisten töiden lautakunnan ja rakennusviraston johtosäännön uusimista ⁴¹⁾; lastentarhahuoneiston hankintaa Oulunkylästä ⁴²⁾; Tapanilan teiden pölynsidontaa ⁴³⁾; uuden sillan rakentamista Siltavuoren rantaan ⁴⁴⁾; oman auton käyttöä virkamatkoilla ⁴⁵⁾; tanssilavan siirtämistä Seurasaareen ⁴⁶⁾; katu- ja viemärirakennuskustannusten korvausvelvollisuutta ⁴⁷⁾; yleisten töiden tehostamista ⁴⁸⁾; kaivon rakentamis- ja käyttöoikeutta Rastilan alueella ⁴⁹⁾; Marian sairaalan talousrakennuksen toimituskykyä ⁵⁰⁾; kaupungin omaoimisuutta rakennusosalalla ⁵¹⁾; Kivelän sairaalan rakennustoimi-

¹⁾ Yl. t. lk. 25. 1. 95 §, 22. 2. 248 §, 24. 5. 664 §, 9. 6. 719 §, 28. 6. 834 §, 19. 7. 903 §, 16. 8. 989 §, 30. 8. 1 046 §, 6. 9. 1 063 §, 20. 9. 1 148 §, 25. 10. 1 329 §, 7. 12. 1 543 §. — ²⁾ S:n 25. 1. 92 §, 12. 4. 460, 461 §, 20. 9. 1 146 §. — ³⁾ S:n 18. 1. 49 §, 14. 6. 771 §, 20. 9. 1 140 §, 27. 9. 1 183 §, 15. 11. 1 435 §, 29. 11. 1 517 §. — ⁴⁾ S:n 18. 1. 52 §, 18. 10. 1 290 §. — ⁵⁾ S:n 26. 4. 528 §, 20. 12. 1 607 §. — ⁶⁾ S:n 25. 1. 94, 100 §, 8. 2. 174, 182 §, 22. 2. 247 §, 26. 4. 522 §, 24. 5. 660 §, 23. 8. 1 010, 1 012 §, 20. 9. 1 157 §, 11. 10. 1 267 §, 18. 10. 1 291 §, 20. 12. 1 608 §. — ⁷⁾ S:n 10. 5. 601 §, 13. 9. 1 113 §, 4. 10. 1 219 §, 13. 12. 1 585 §. — ⁸⁾ S:n 22. 11. 1 476 §. — ⁹⁾ S:n 8. 2. 173 §, 29. 3. 405 §, 12. 4. 464 §, 26. 4. 534 §, 10. 5. 588 §, 31. 5. 696 §, 19. 7. 883, 898 §, 23. 8. 1 020 §, 27. 9. 1 181, 1 186 §, 4. 10. 1 210 §, 11. 10. 1 268 §, 18. 10. 1 288, 1 292, 1 298 §, 1. 11. 1 375 §, 15. 11. 1 419, 1 453 §, 22. 11. 1 487 §. — ¹⁰⁾ S:n 18. 1. 32 §. — ¹¹⁾ S:n 18. 1. 35 §. — ¹²⁾ S:n 18. 1. 47 §, 14. 6. 769 §. — ¹³⁾ S:n 18. 1. 65 §. — ¹⁴⁾ S:n 18. 1. 67 §, 13. 9. 1 120 §, 15. 11. 1 446, 1 447, 1 448 §, 22. 11. 1 489 §, 20. 12. 1 623 §. — ¹⁵⁾ S:n 18. 1. 68 §, 26. 4. 531 §, 28. 6. 840 §. — ¹⁶⁾ S:n 1. 2. 148 §. — ¹⁷⁾ S:n 8. 2. 171, 172 §. — ¹⁸⁾ S:n 18. 1. 34 §, 1. 11. 1 371 §. — ¹⁹⁾ S:n 25. 1. 104, 111 §, 1. 2. 151 §, 22. 2. 257 §, 29. 3. 402 §. — ²⁰⁾ S:n 25. 1. 106 §, 22. 2. 255 §, 1. 3. 281, 285 §, 8. 3. 307 §, 15. 3. 336 §, 29. 3. 403 §, 5. 4. 437 §, 10. 5. 596, 597 §, 14. 6. 783 §, 28. 6. 830, 832 §, 9. 8. 960, 963, 964 §, 16. 8. 993 §, 30. 8. 1 040 §, 6. 9. 1 068 §, 20. 9. 1 152 §, 27. 9. 1 185, 1 187, 1 188 §, 25. 10. 1 336, 1 344 §, 8. 11. 1 406, 1 407 §, 22. 11. 1 488 §, 29. 11. 1 522 §, 7. 12. 1 554 §. — ²¹⁾ S:n 25. 1. 107 §, 1. 2. 153 §, 22. 2. 258 §, 8. 3. 308, 309 §, 26. 4. 532 §, 17. 5. 618 §, 31. 5. 694 §, 19. 7. 893 §, 13. 9. 1 117 §, 27. 9. 1 191 §, 4. 10. 1 216 §, 15. 11. 1 449 §. — ²²⁾ S:n 25. 1. 108 §, 1. 3. 283, 284 §, 15. 3. 337 §, 29. 3. 401 §, 5. 4. 439 §, 26. 4. 535, 536, 537 §, 17. 5. 620 §, 28. 6. 822, 823 §, 23. 8. 1 014, 1 016 §, 13. 9. 1 114 §, 27. 9. 1 189 §, 25. 10. 1 339 §, 1. 11. 1 373 §, 15. 11. 1 445 §, 20. 12. 1 622 §. — ²³⁾ S:n 1. 2. 152 §, 8. 2. 186 §, 22. 2. 259 §, 1. 3. 280 §, 29. 3. 404 §, 5. 4. 438 §, 12. 4. 472 §, 3. 5. 562 §, 10. 5. 599 §, 14. 6. 760 §, 28. 6. 824 §, 13. 9. 1 099, 1 112, 1 119 §, 11. 10. 1 264, 1 266 §, 18. 10. 1 293 §, 1. 11. 1 374 §, 8. 11. 1 402, 1 405 §, 15. 11. 1 444 §, 29. 11. 1 524 §, 13. 12. 1 582 §. — ²⁴⁾ S:n 15. 2. 217 §. — ²⁵⁾ S:n 8. 2. 192 §, 15. 2. 221 §, 1. 3. 274 §, 26. 4. 509 §, 24. 5. 649 §, 18. 10. 1 295 §, 7. 12. 1 549 §, 29. 12. 1 649 §. — ²⁶⁾ S:n 22. 2. 251 §, 13. 9. 1 096, 1 100 §, 4. 10. 1 221 §, 20. 12. 1 610 §. — ²⁷⁾ S:n 22. 2. 252 §. — ²⁸⁾ S:n 22. 2. 253 §. — ²⁹⁾ S:n 22. 2. 256 §. — ³⁰⁾ S:n 1. 3. 286 §. — ³¹⁾ S:n 15. 2. 218 §, 22. 3. 374 §, 3. 5. 563, 10. 5. 595 §, 17. 15. 613, 314, 615 §, 31. 5. 695 §, 19. 7. 891 §, 13. 9. 1 097, 1 098 §, 25. 10. 1 325 §, 22. 11. 1 493 §. — ³²⁾ S:n 8. 3. 306 §. — ³³⁾ S:n 8. 3. 316 §, 18. 10. 1 297 §, 29. 12. 1 656 §. — ³⁴⁾ S:n 15. 3. 633 §, 11. 10. 1 265 §, 7. 12. 1 553 §. — ³⁵⁾ S:n 15. 3. 335 §. — ³⁶⁾ S:n 15. 3. 342 §. — ³⁷⁾ S:n 22. 3. 375 §. — ³⁸⁾ S:n 22. 3. 378 §. — ³⁹⁾ S:n 12. 4. 469 §. — ⁴⁰⁾ S:n 12. 4. 474 §. — ⁴¹⁾ S:n 12. 4. 475 §. — ⁴²⁾ S:n 26. 4. 524 §. — ⁴³⁾ S:n 26. 4. 533 §. — ⁴⁴⁾ S:n 26. 4. 539 §. — ⁴⁵⁾ S:n 26. 4. 534 §. — ⁴⁶⁾ S:n 10. 5. 593 §. — ⁴⁷⁾ S:n 10. 5. 598 §. — ⁴⁸⁾ S:n 17. 5. 612 §. — ⁴⁹⁾ S:n 17. 5. 619 §. — ⁵⁰⁾ S:n 17. 5. 624 §. — ⁵¹⁾ S:n 24. 5. 656 §.

kunnan täydentämistä ¹⁾; ojitusta Pakilan omakotialueella ²⁾; kaupungin irtaimen omaisuuden tarkastajien kertomusta v:lta 1953 ³⁾; Uimahalli Oy:n ostamista ⁴⁾; ojien, purojen ja jokien perkausta ⁵⁾; paino- ja nopeusrajoituksia eräillä teillä ⁶⁾; Heinolan sahan höyryasemaa ⁷⁾; kaupungin keskustan asemakaavaa ⁸⁾; vedenpuhdistuslaitoksen rakentamista Vantaanjoen Pitkäkoskelle ⁹⁾; vesitornin rakentamista Nikkilän sairaalaa varten ¹⁰⁾; Tiiraniemen tulenjohtotornin siirtämistä ¹¹⁾; tallirakennuksen rakentamista Tervalammen työlaitokseen ¹²⁾; Tukkukauppojen Oy:n anomusta ¹³⁾; kuorma-ajuritaksan korottamista ¹⁴⁾; Lauttasaaren katujen ja viemärien rakennuskustannusten jakamista ¹⁵⁾; Lemmilän vastaanottokodin paloturvallisuutta sekä muutos- ja rakennustöitä ¹⁶⁾; yksityisen puhelinkaapelin laskemista Jalavantien poikki ¹⁷⁾; kaupungin alueen pohjakarttojen uusimista ¹⁸⁾; rakennusviraston varastoa Malmin sairaalan alueella ¹⁹⁾; v:n 1953 tilintarkastusta ²⁰⁾; Kansaneläkelaitoksen anomusta ulospääsytien rakentamisesta Munkkiniemessä ²¹⁾; eräitä rakennushankkeita ²²⁾; kaupungin katu- ja viemäritöiden jättämistä yksityisille urakoitsijoille ²³⁾; keinojääräadan rakentamista Töölön pallokentälle ²⁴⁾; yleisönpalvelua hoitavien laitosten aukioloaikoja ²⁵⁾; kuorma-autotaksan muuttamista ²⁶⁾; määrärahaa höyläämön rakentamiseen ²⁷⁾; palkkaluokituskomitean mietintöä ²⁸⁾; Degerön kanavan kunnossapitoa ²⁹⁾; huonekasvien ja irtokukkien hankkimista sairaaloihin ³⁰⁾; Herttoniemen teollisuuskortteleiden yläpuolella olevan korkeajännitejohdon siirtämistä ³¹⁾; mukavuuksilaitoksen järjestämistä Töölön torille ³²⁾; pensasaitojen poistamista ³³⁾; rakennus-, muutos-, korjaus- ym. töitä sekä hankintoja kansakouluissa ³⁴⁾, lastentarhoissa ja -seimissä ³⁵⁾, sairaaloissa ³⁶⁾, kunnalliskodeissa ³⁷⁾, kirjastoissa ³⁸⁾, muissa rakennuksissa ja laitoksissa ³⁹⁾ sekä urheilukentillä ym. ⁴⁰⁾.

Tapaturmat. Kertomusvuoden aikana vahingoittui tapaturmaisesti 1 117 työntekijää, joille tämän perusteella suoritettiin vahingonkorvausta 14 175 292 mk. Invalideiksi joutuneen 5 työntekijän puolesta maksettiin elinkorkorahastoon 6 810 763 mk. Tapaturmista aiheutuneet kustannukset olivat näinollen yhteensä 20 986 055 mk. Työntekijät olivat vakuutetut Vakuutusyhtiö Pohjolassa siten, että kaupunki on vastannut kaikista vakuutuksista aiheutuneista menoista.

Rakennusvirasto

Lautakunnan alaisena toimi kaupungininsinööri W. A. Starckin johdolla rakennusvirasto, joka jakautui kansliaosastoon, katu-, puhtaanapito-, talorakennus-, puisto-, tili- ja hankintaosastoihin. Rakennusviraston lähettämien kirjeiden lukumäärä oli 387.

Rakennusviraston viranhaltijat. Eri osastoihin valittiin kertomusvuonna seuraavat henkilöt:

Katurakennusosastoon: kolmeen 41. palkkaluokan insinööriin virkaan diplomi-insinöörit M. Y. Anttila 1. 5., K. Kettunen 1. 10. ja P. E. Nuutila 1. 10., 33. palkkaluokan rakennusmestarin virkaan rakennusmestari E. Lehkonen 1. 10., kahteen 31. palkkaluokan rakennusmestarin virkaan rakennusmestarit Y. J. Kivinen 1. 12. ja V. Lempiäinen 1. 10.,

¹⁾ Yl. t. lk. 24. 5. 658 §. — ²⁾ S:n 24. 5. 669 §. — ³⁾ S:n 31. 5. 690 §. — ⁴⁾ S:n 31. 5. 707 §. — ⁵⁾ S:n 14. 6. 763, 764 §, 13. 9. 1 118 §. 7. 12. 1 556, 1 557 §, 20. 12. 1 625 §. — ⁶⁾ S:n 19. 7. 892 §, 9. 8. 962 §. — ⁷⁾ S:n 19. 7. 881 §. — ⁸⁾ S:n 19. 7. 894 §. — ⁹⁾ S:n 19. 7. 899 §. — ¹⁰⁾ S:n 19. 7. 908 §. — ¹¹⁾ S:n 9. 8. 948 §. — ¹²⁾ S:n 9. 8. 949 §, 16. 8. 990 §. — ¹³⁾ S:n 9. 8. 965 §. — ¹⁴⁾ S:n 16. 8. 981 §. — ¹⁵⁾ S:n 23. 8. 1 013 §. — ¹⁶⁾ S:n 30. 8. 1 041 §, 13. 9. 1 104 §. — ¹⁷⁾ S:n 6. 9. 1 066 §. — ¹⁸⁾ S:n 6. 9. 1 067 §. — ¹⁹⁾ S:n 13. 9. 1 110 §. — ²⁰⁾ S:n 20. 9. 1 139 §. — ²¹⁾ S:n 20. 9. 1 156 §. — ²²⁾ S:n 27. 9. 1 176, 1 177, 1 178 §. — ²³⁾ S:n 4. 10. 1 218 §. — ²⁴⁾ S:n 25. 10. 1 338 §. — ²⁵⁾ S:n 8. 11. 1 392 §. — ²⁶⁾ S:n 15. 11. 1 420 §. — ²⁷⁾ S:n 15. 11. 1 441 §. — ²⁸⁾ S:n 19. 11. 1 456 §. — ²⁹⁾ S:n 7. 12. 1 548 §. — ³⁰⁾ S:n 13. 12. 1 753 §. — ³¹⁾ S:n 13. 12. 1 583 §. — ³²⁾ S:n 20. 12. 1 615 §. — ³³⁾ S:n 20. 12. 1 624 §, 29. 12. 1 674 §. — ³⁴⁾ S:n 25. 1. 99 §, 15. 3. 345, 346, 347 §, 24. 5. 663 §, 31. 5. 704 §, 9. 6. 713 §, 28. 6. 833 §, 9. 8. 951, 954, 955 §, 30. 8. 1 045 §, 6. 9. 1 062 §, 1. 11. 1 370 §, 13. 12. 1 577 §. — ³⁵⁾ S:n 12. 4. 462 §, 13. 9. 1 109 §. — ³⁶⁾ S:n 1. 2. 145 §, 1. 3. 287 §, 15. 3. 343 §, 29. 3. 400 §, 5. 4. 435 §, 12. 4. 459 §, 24. 5. 662 §, 31. 5. 698, 699, 700 §, 14. 6. 775, 779 §, 19. 7. 902, 904 §, 9. 8. 953 §, 16. 8. 984 §, 6. 9. 1 055, 1 056, 1 057, 1 058 §, 13. 9. 1 105, 1 111 §, 27. 9. 1 182 §, 4. 10. 1 231 §, 18. 10. 1 289 §, 25. 10. 1 331, 1 332, 1 334 §. — ³⁷⁾ S:n 1. 2. 146 §, 16. 8. 987 §. — ³⁸⁾ S:n 22. 3. 379 §, 5. 4. 432 §, 14. 6. 761 §, 19. 7. 901 §, 9. 8. 956 §, 30. 8. 1 044 §. — ³⁹⁾ S:n 25. 1. 93 §, 1. 2. 147, 155 §, 15. 3. 338, 344 §, 29. 3. 399 §, 5. 4. 433, 434 §, 26. 4. 521, 523 §, 3. 5. 556 §, 24. 5. 661 §, 14. 6. 766, 772 §, 16. 8. 986 §, 6. 9. 1 060 §, 13. 9. 1 106 §, 20. 9. 1 150 §, 22. 11. 1 479 §, 20. 12. 1 609, 1 616 §. — ⁴⁰⁾ S:n 26. 4. 527 §, 6. 9. 1 059 §, 22. 11. 1 492 §.

32. palkkaluokan konemestarin virkaan koneenkäyttäjät A. A. Niukkanen 1. 9. ja 18. palkkaluokan toimistoapulaisen virkaan A. K. Kellberg 1. 12.

Talorakennusosastoon: 18. palkkaluokan toimistoapulaisen virkaan M. Ehrnroth 10. 6., kahteen 20. palkkaluokan toimistoapulaisen virkaan R. M. Hyvärinen 1. 1. ja R. H. Tolvanen 1. 2., 31. palkkaluokan rakennusmestarin virkaan rakennusmestari P. Purhonen 16. 2. ja rakennusinsinööriin ja työpäällikön virkaan diplomi-insinöörit K. K. Tammi-lehto 16. 2. ja E. P. Toivola 1. 2., 33. palkkaluokan piirtäjän virkaan O. R. J. Halmén 16. 12., 35. palkkaluokan rakennusmestarin virkaan rakennusmestari E. G. Lahtikivi 1. 7., 36. palkkaluokan lämmöntarkkailijan virkaan ylikonemestari H. A. Vauhkonen 16. 12., 43. palkkaluokan koneinsinööriin virkaan diplomi-insinööri J. J. Koskinen 1. 2. ja 45. palkkaluokan arkkitehdin virkaan arkkitehti O. I. Leppämäki 1. 1.

Hankintaosastoon: 18. ja 23. palkkaluokan toimistoapulaisen virkoihin E. Hämäläinen 1. 4. ja L. M. Laaksonen 1. 6., 24. palkkaluokan varastoesimiehen virkaan E. O. Kylmä 16. 3. ja 26. palkkaluokan varastokirjanpitäjän virkaan toimistoapulainen V. E. Konnus 16. 2.

Seuraavat henkilöt erosivat, kuolivat tai joutuivat eläkkeelle eri osastoista kertomusvuoden aikana: katurakennusosastosta (ao. viran palkkaluokka on mainittu suluissa kunkin viran nimityksen jäljessä): konemestari (32) K. Jylhämä kuoli 27. 6., toimistoapulainen (18) R. Laamanen erosi 11. 11., rakennusmestari (35) O. Nurminen kuoli 4. 10., rakennusmestari (33) V. Sahlman kuoli 12. 7., rakennusmestari (31) K. Salonen erosi 15. 8.; puhtaanapito-osastosta: varastoesimies (24) V. Haapalainen erosi 31. 12., piirityönjohtaja (31) G. Lindstedt erosi 29. 11.; talorakennusosastosta: rakennusmestari (35) E. Forsblom joutui eläkkeelle 15. 6., toimistoapulainen (18) A. Linkojoki erosi 20. 5., II:n apulaiskaupunginarkkitehti (46) V. Määttä joutui eläkkeelle 9. 12., piirtäjä (33) P. Seppänen erosi 31. 8., rakennusmestari (37) U. Väisänen erosi 31. 8.; hankintaosastosta: varastoesimies (24) B. Nässling kuoli 2. 1., apulaishankintapäällikkö (37) P. K. Spets kuoli 22. 10.

Työntekijäin lukumäärä. Seuraavasta taulukosta ilmenee rakennustoimiston eri osastojen työntekijäin lukumäärä kunkin kuukauden lopussa:

Kuukausi	Katurakennusosasto	Puhtaanapito-osasto	Talorakennusosasto	Puisto-osasto	Hankintaosasto	Yhteensä
Tammikuu	1 818	939	1 073	116	254	4 200
Helmikuu	2 018	857	1 014	112	255	4 256
Maaliskuu	2 002	787	1 006	123	257	4 175
Huhtikuu	1 827	563	1 003	431	256	4 080
Toukokuu	1 446	568	1 005	501	256	3 776
Kesäkuu	1 205	582	1 015	461	260	3 523
Heinäkuu	1 203	576	968	430	261	3 438
Elokuu	1 185	568	1 059	406	261	3 479
Syyskuu	1 176	563	1 045	344	262	3 390
Lokakuu	1 162	555	1 060	299	260	3 336
Marraskuu	1 164	860	1 003	142	258	3 427
Joulukuu	1 156	838	1 008	130	258	3 390

Työntekijäin vuosilomat.

Lomapäivien luku	Katurakennusosasto	Puhtaanapito-osasto	Talorakennusosasto	Puisto-osasto	Hankintaosasto	Yhteensä
1	13	—	259	60	3	335
2	3	3	175	60	1	242
3	5	3	146	21	2	177
4	7	22	100	41	—	170
5	7	8	82	60	2	159
6	3	3	56	41	1	104
7	18	—	21	15	—	54
8	8	1	25	8	1	43
9	4	—	22	6	—	32
10	6	—	34	9	1	50

Lomapäivien luku	Katuraken- nususasto	Puhtaana- pito-osasto	Taloraken- nususasto	Puisto- osasto	Hankinta- osasto	Yhteensä
11	3	1	21	—	—	25
12	26	24	55	18	6	129
13	2	2	7	4	—	15
14	5	1	8	3	1	18
15	10	1	10	2	—	23
16	2	—	5	3	1	11
17	2	—	4	2	—	8
18	13	18	42	10	9	92
19	3	—	6	—	—	9
20	6	1	11	—	1	19
21	60	46	87	19	28	240
22	4	1	13	2	—	20
23	3	—	—	—	—	3
24	15	2	11	2	1	31
25	50	55	51	3	21	180
26	57	17	31	18	5	128
27	359	164	315	96	114	1 048
28	3	—	—	—	—	3
29	4	—	—	1	—	5
30	477	165	139	74	62	917
31	12	—	1	—	—	13
32	25	—	—	—	—	25
33	28	—	—	—	—	28
34	3	—	—	—	4	7
35	35	—	—	—	—	35
36	2	—	—	—	—	2
Lomaa nauttineita yhteensä	1 283	538	1 737	578	264	4 400
Lomapäiviä yhteensä	33 809	13 098	22 724	7 743	6 666	

Katurakennusosasto

Henkilökunta. Katurakennusosastoon kuuluivat: katurakennuspäällikkö, apulaiskaturakennuspäällikkö, yli-insinööri, 7 piiri-insinööriä, 8 insinööriä, 7 apulaisinsinööriä, (tp) apulaisinsinööri, 56 rakennusmestaria, 2 kemistiä, 3 laboraattoria, 7 mittausmekkiko, ylikonemestari, asemakonemestari, 7 konemestaria, 3 koneenhoitajaa, 5 piirtäjää, osastokamreeri, 18 toimistoapulaisia ja (tp) apulaisvahtimestari. Edellä luetelluista viroista oli kertomusvuoden alussa avoinna apulaiskaturakennuspäällikön, 2 piiri-insinöörin, yksi 45. palkkaluokan insinöörin, yksi 43. palkkaluokan insinöörin ja 7 apulaisinsinöörin virkaa. Kun avoinna olleista apulaisinsinöörin viroista 1. 5. täytettiin 2 virkaa ja 1. 10. toiset 2 virkaa, jäi apulaisinsinöörin viroista edelleen auki 3 apulaisinsinöörin virkaa. Vuoden aikana erosi osaston palveluksesta yksi 31. palkkaluokan rakennusmestari ja yksi 18. palkkaluokan toimistoapulainen. Kuoleman johdosta tuli lisäksi avoimeksi 33. ja 35. palkkaluokan rakennusmestarin virat ja yksi 32. palkkaluokan konemestarin virka. Kertomusvuoden aikana täytettiin näistä 1 konemestarin ja 1 toimistoapulaisen sekä 3 rakennusmestarin virkaa, joten vuoden lopussa jäivät avoimiksi seuraavat virat: apulaiskaturakennuspäällikön, 2 piiri-insinöörin, 45. ja 43. palkkaluokan insinöörin, ja 3 apulaisinsinöörin virat sekä 33. palkkaluokan rakennusmestarin virka.

Kertomusvuoden alussa oli osastolla lisäksi ylimääräisinä viranhaltijoina rakennusmestareita 18, työnjohtajia 3, konemestareita 2, puhdistuslaitoksen hoitaja, koneenhoitaja, tuntikirjureita 3 ja mittausmiehiä 9. Kun vuoden aikana 2 ylimääräistä rakennusmestaria nimitettiin vakinaiseksi ja samoin 1 ylimääräinen koneenhoitaja nimitettiin vakinaiseksi konemestariksi ja kun lisäksi varatöiden päättymisen johdosta vapautui 7 ylimääräistä rakennusmestaria, sekä otettiin palvelukseen 1 ylimääräinen konemestari, oli v:n 1954 päättyessä palveluksessa ylimääräisiä viranhaltijoita seuraavasti: 9 rakennusmestaria, 3 työnjohtajaa, 3 konemestaria, puhdistuslaitoksen hoitaja, 3 tuntikirjurja ja 9 mittausmiestä.

Osaston kirjoissa olevien ns. vakinaisten työntekijäin lukumäärä oli kertomusvuoden alussa 1 208, lopussa 1 156 ja keskimäärin 1 186. Suurin lukumäärä oli 1 209 viikolla 13. —

19. 6. ja pienin 1-156 viikolla 26. — 31. 12. Työssä oli keskimäärin 1 003 suurimman määrän ollessa 1 123 viikolla 3. — 9. 1. ja pienimmän määrän 456 viikolla 18. — 24. 7. Työttömyystöissä oli varatyöntekijöitä 1. 1. — 25. 6. välisenä aikana keskimäärin 608 suurimman määrän ollessa 953 15. 3. Työssä oli varatyöntekijöitä keskimäärin 536, suurimman määrän ollessa 838 15. 3.

Vuosilomaa oli vakinaisilla työntekijöillä yhteensä 33 809 työpäivää (39 321). Työttömyystöissä olleille maksettiin lisäksi lomakorvausta yhteensä 3 604 päivältä. Varsinaisena lomakautena 1. 5. — 30. 9. oli samanaikaisesti lomalla keskimäärin 218 työläistä (248) lukumäärän ollessa suurin, 689, viikolla 18. — 24. 7. (734, viikolla 12. 7. — 18. 7.).

Sairauslomalla, tapaturmat mukaanluettuna, oli vuoden ensimmäisellä kolmanneksella keskimäärin 88 (133) ja toisella kolmanneksella keskimäärin 74 (87) ja kolmannella kolmanneksella keskimäärin 92 (74). Koko vuoden keskiarvo oli 85 (88). Prosenteissa lasketuina oli sairauslomalla

kirjoissa olevasta määrästä keskimäärin	7.18 %	(5.8 %)
työssä » » »	8.48 %	(6.6 %)

Työntekijöiden keski-ikä oli 47 (v. 1953 43 ja v. 1952 45). Työttömyystöissä oli kertomusvuonna keski-ikä 44 vuotta. Vuoden 1953 alhainen keski-ikä johtuu siitä, että tässä olivat mukana myös varatyöläiset, joitten ikä oli huomattavasti alhaisempi vakinaisten työläisten ikää.

Tapaturmien lukumäärä oli 285 eli 28.41 % työssä olleiden vakinaisten työntekijöiden keskimäärästä, joka oli 1 003. Työttömyystöissä oli tapaturmien lukumäärä 134, työpäivien luku oli 302. Tapaturmailmoituksia oli 437. Tapaturmien aiheuttamia poissaoloja oli yhteensä 3 935 työpäivää, eli 1.299 % keskimääräisen työntekijämäärän mukaan lasketusta työpäivien summasta.

Eläkkeelle siirtyi kertomusvuonna 39 työntekijää.

Osastolle tuli kaikkiaan 1 296 kirjelmää, joista 364 oli yleisten töiden lautakunnalta, 185 kaupunginhallitukselta, 9 kiinteistötoimistolta, 13 palkkalautakunnalta, 17 maistraatilta, 1 terveydenhoitolautakunnalta, 7 urheilu- ja retkeilylautakunnalta, 21 kaupungin-insinööriltä tai muilta rakennusviraston osastoilta, 431 kaupungin muilta virastoilta tai lautakunnilta, 3 muilta kunnilta, 33 valtion virastoilta ja 212 yksityisiltä.

Osastolta lähetettiin 1 515 kirjelmää, joista 238 oli lausuntoa yleisten töiden lautakunnalle, 427 kaupungininsinööreille tai rakennusviraston muille osastoille, 388 kaupungin muille virastoille, 20 valtion virastoille, 13 muille kunnille ja 429 yksityisille.

Saapuneita laskuja oli 5 030 ja lähetettyjä 1 125. Kirjoihin vietiin lisäksi 52 jakolistaa, 56 tarveainevaraston laskua ja 12 kirjoitustarvikelaskua. Katurakennusosaston varastoistaan ostamista tarveaineista tehtiin kuukausittain laskut. Sairausavustusten maksu-määräyksiä oli 1 881, lopputilejä 291, vuosilomien maksu-määräyksiä oli 1 428, hautaus-avustuksia 18 ja muita ylimääräisiä maksuja 60.

Toimistossa laadittiin 204 piirustusta (305). Muualta tulleita piirustuksia oli 679 (597). Viemärien korkeusilmoituksia annettiin sekä viemäri- että vesijohtoliikkeille vesilaitosta varten yhteensä 344 (283). Viemärinliittämisiä suoritettiin viemärinliittämislaitosten mukaan 187 (144). Kadunaukaisemislupia annettiin yksityisille rakentajille yhteensä 230.

Kadut ja tiet. Katujen ja teiden korjaukseen ja kunnossapitoon käytettiin kertomusvuonna 717 788 kg bitumiemulsiota, jolla päällystettiin uutta katua 18 649 m², kanavia päällystettiin 3 401 m², paikkauksia suoritettiin 105 704 m² ja pintausta 46 570 m². Lisäksi käytettiin kiireellisiin paikkauksiin »Paimas-massaa» 120 980 kg. Muita päällystystöitä suoritettiin seuraavasti: uutta ja vanhaa nupukiveystä laskettiin 20 451 m², noppakiveystä 5 992 m² ja kentäkiveystä 657 m², uutta betonikäytävää tehtiin 2 285 m² ja vanhaa korjattiin 1 700 m², uutta reunakiveä laskettiin 11 373 jm ja vanhaa laskettiin uudelleen 10 271 jm. Yksityiset liikkeet tekivät lisäksi osaston tilauksesta uutta asfalttikestopäällystettä 167 332 m², kanavien asfalttikestopäällyksiä 35 258 m² sekä suorittivat ajoteiden ja käytävien paikkausta 25 328 m², yhteensä 227 918 m².

Kertomusvuonna talousarvioon oli varattu katujen, teiden ja yleisten paikkojen korjauksiin ja kunnossapitoon kantakaupungin alueella 50 000 000 mk. Lisäksi saatiin ylitysoikeutta 3 480 777 mk, joten käytettiin yhteensä 53 480 777 mk; esikaupunkialueella

44 924 550 mk ja lisäksi saatiin ylitysoikeutta 1 943 671 mk, joten yhteensä käytettiin 46 868 221 mk.

Kustannukset jakaantuivat seuraavasti: kantakaupunkialueella: kadut, tiet ja yleiset paikat 39 071 175 mk, maantiejatkat 2 712 114 mk, Hämeentien yksityisten katuosuuksien kunnossapito 111 020 mk, kaiteet 1 659 098 mk, katukilvet 575 042 mk, mittaukset ja tutkimukset 1 877 964 mk, täytemaan vastaanotto 1 484 045 mk, kaupungin kiinteistöjen katuosuuksien kunnossapito 4 143 503 mk, tielaboratorio 946 816 mk ja Pasilan murskaamon vuokra 900 000 mk, yhteensä 53 480 777 mk; esikaupunkialueella: kadut ja tiet 27 358 933 mk, maantiejatkat 10 387 711 mk, katukilvet 2 062 967 mk, mittaukset ja tutkimukset 6 147 876 mk, tiemaksut 686 184 mk ja Haagan ja Malmin piirivarastojen vuokrat 224 550 mk, yhteensä 46 868 221 mk.

Mittaus- ja tutkimustöihin käytettiin kertomusvuonna määrärahoja 8 025 840 mk. Mittaus- ja tutkimustöissä oli aikana 1.1.—31.5. 6 ja 1.6. lukien 7 mittausteknikkaa, 9 kuukausipalkkaista mittausmiestä 1.1.—31.12., 1 harjoittelija 3 kuukauden ajan ja samoin 5 tilapäistä mittausmiestä kesäkuukaudet. Em. määrärahoilla suoritettiin yhteensä 295 eri mittaus- ja tutkimustyötä, jotka jakaantuivat seuraavasti: uusien katujen tutkimuksia maaperätutkimuksineen 39; viemäri- viemäritunneli- avo-oja- ja vesijohtolinjatutkimuksia maaperätutkimuksineen 55; kestopäällysteiden korkeuksien määrittäystä 15 sekä reunakivien korkeusmittauksia, katujen ja teiden paalutuksia, valmiiden töiden (etupäässä viemäreiden) tarkistusvaakituksia, päällystysten pinta-alamittauksia, kartoituksia sekä pohjavesimittauksia 186. Tielaboratorion toiminta jatkui entiseen tapaan; laboratorion taholta suoritettiin myös päällystetöiden tarkkailua ja töissä käytettyjen tarveaineiden tutkimuksia. Tutkimukset olivat lähinnä urakoitsijaliikkeiden suorittamien katujen ja teiden kestopäällystetöiden tarkkailua analyysien avulla. Kaikki päällysteisiin käytetyt bitumiemulsioerät tutkittiin. Katu- ja tietöitä koskevien tutkimusten lisäksi laboratoriossa suoritettiin putkivalimon hyväksi erinäisiä tutkimuksia. Tutkittujen näytteiden lukumäärä oli 225 jakautuen seuraavasti: kestopäällysteet 102, bitumiemulsiot 13, kiviainekset, betonia varten 36, maanäytteet rantatutkimuksia varten 11, maanäytteet eri tarkoituksiin 15, vesinäytteet 1, bitumit 13, betoniputket 9, betonisuhteitukset 16 ja sekalaiset 9 näytettä.

Toimintavuoden aikana kuului tielaboratorion henkilökuntaan kemisti, laboraattori sekä kesäkuukausien aikana 2 opiskelijaa harjoittelijoina.

Liikenteen järjestelyä varten oli talousarviossa 8 000 000 mk, lisäksi saatiin ylitysoikeutta 834 673 mk, joten kaikkiaan käytettiin 8 834 673 mk.

Pysäköimisautomaattien hankintaan käytettiin 934 151 mk, jolla hankittiin kaupungille ensimmäiset 40 pysäköimisautomaattia.

Katujen ja teiden päällysteiden uusimiseen oli kertomusvuonna käytettävissä kaikkiaan 55 075 108 mk, josta summasta käytettiin 48 551 087 mk ja seuraavalle vuodelle siirtyi 6 524 021 mk.

Valaistus sekä yleisten vesipostien ja suihkukaivojen hoito ja kunnossapito. Katuvalaistuksen kustannukset kantakaupungin alueella olivat 72 700 000 mk jakautuen seuraavasti: sähkönkulutus 29 700 000 mk, hoito- ja kunnossapito 24 000 000 mk sekä korko ja kuoletus 19 000 000 mk. Esikaupunkialueella olivat kustannukset 21 800 000 mk jakautuen seuraavasti: sähkönkulutus 9 900 000 mk, hoito ja kunnossapito 5 500 000 mk sekä korko ja kuoletus 6 400 000 mk. Vastaavat määrärahat oli myös huomioitu kertomusvuoden määrärahoissa.

Veden kulutukseen, yleisten vesipostien ja suihkukaivojen hoitoon ja kunnossapitoon oli määrärahoja käytettävissä 2 950 000 mk. Lisäksi saatiin ylitysoikeutta 255 908 mk, joten käytettiin näihin tarkoituksiin kaikkiaan 3 205 908 mk jakautuen tämä summa seuraaviin eriin: vedenkulutus 803 915 mk, suihkukaivojen käyttö ja hoito 208 232 mk, vesipostien hoito ja kunnossapito 1 101 518 mk, laitteiden arvo, korko ja kuoletus 1 092 243 mk.

Talousarvioon merkityillä, kaupunginhallituksen varoistaan myöntämällä sekä edellisiltä vuosilta siirtyneillä määrärahoilla suoritettavia uusia katu- ja tietöitä varten oli käytettävissä 409 435 565 mk. Tästä määrästä käytettiin 239 495 502 mk. Käyttämättä jäi siis 169 940 063 mk, josta 168 418 868 mk siirtyi seuraavalle vuodelle ja 1 521 195 mk palautui kaupunginkassaan.

Kertomusvuoden talousarvioon merkityillä määrärahoilla, joita oli yhteensä

123 957 763 mk, suoritettiin useita katu- ja tietöitä mm. Herttoniemen itäisellä ja läntisellä asuntoalueella, Pohjois-Haagan II asuntoalueella ja Ruskeasuolla. Kaupunginhallituksen käyttövaroistaan myöntämällä, yhteensä 17 281 373 mk:n suuruisella määrärahalla suoritettiin seuraavat työt: Laajasalontieltä öljyvarastolle johtavan tien rakentaminen, teuras-tamon alueen purkausajoteiden päälystämisen, eräiden talojen pihamaiden kunnostami-nen, bussin kääntöpaikan rakentaminen Oulunkylään sekä eräiden katujen ja teiden leven-täminen tai jatkaminen. Vuosilta 1951—1953 siirtyneillä määrärahoilla, joita oli yhteensä 76 863 962 mk, suoritettiin seuraavat työt: Pohjois-Haagan II asuntoalueen katu- ja tie-työt, Herttoniemen itäisen asuntoalueen katujen tasoitustyöt, eräiden pyöräilyteiden ra-kentaminen, Viikinmäen teollisuusalueen teiden tasoitus, kunnanteiden perusparannukset, eräiden linja-autopysäkkien rakentaminen esikaupunkialueilla ym. Edelleen oli käytettä-vissä aikaisemmilta vuosilta siirtyneitä, asemakaavalain 31 ja 32 §:n mukaisia töitä varten 21 392 404 mk, mikä summa käytettiin kokonaisuudessaan Lauttasaaren tietöihin.

Aikaisemmilta vuosilta 1951—1953 siirtyneillä määrärahoilla suoritettiin seuraavat katu- ja tietyöt: Ruusulankadun lopputasoitus 143 554 mk, Pohjois-Haaga II:n katu- ja tie-työt 3 799 957 mk, Malmi Hämeentie, Suvitieltä Siltämäentielle ym. 4 892 214 mk, Pih-lajatie jatkaminen Mannerheimintielle 8 000 mk.

Viemäreiden korjaukseen ja kunnossapitoon oli kantakaupungin alueella talousarviossa myönnetty 16 500 000 mk ja esikaupunkialueella 3 500 000 mk, joista käytettiin seuraavat määrät: kantakaupungin alueella: viemäreiden korjaukseen ja kunnossapitoon 14 914 732 mk, viemäreiden huuhteluun 5 280 mk, putkivalimon vuokraan 105 450 mk, yhteensä 15 025 462 mk; esikaupunkialueella: viemäreiden korjaukseen ja kunnossapitoon 3 500 000 mk. Kantakaupungin alueelle myönnetystä määrärahasta jäi säästöä 1 474 538 mk, joka palautui kaupunginkassaan.

Viemäriveden puhdistuslaitosten käyttö- ja hoitokustannuksiin varattiin kertomusvuo-den talousarviossa, laitosten tonttien vuokrat mukaanluettuna 27 918 560 mk, lisäksi saa-ttiin vielä ylitysoikeutta 730 070 mk, joten käytettävissä olevat varat olivat 28 648 630 mk. Kustannukset jakautuivat eri laitosten osalle seuraavasti:

Laitos	Käyttö- ja korjauskus-tannukset, mk	Tontin vuokra, mk	Vakinaisten henkilöstön palkat, mk	Yhteensä, mk
Alppilan	603 517	—	—	603 517
Savilan	4 555 779	—	1 094 160	5 649 939
Nikkilän	360 262	—	—	360 262
Rajasaaren	11 779 098	126 000	3 481 920	15 387 018
Kyläsaaren	11 081 414	142 560	4 304 640	15 528 614
Yhteensä	28 380 070	268 560	8 880 720	37 529 350

Puhdistuslaitoksista oli tuloja seuraavasti: Kyläsaaren puhdistuslaitos, kaasusta 1 765 389 mk, Alppilan, Rajasaaren ja Kyläsaaren laitokset, lietteestä 193 500 mk, yhteensä 1 958 889 mk.

Rajasaassa oli mekaanisesti puhdistettu vesimäärä 8 620 840 m³. Tästä määrästä puhdistettiin biologisesti 3 184 340 m³ eli 37 % laitokseen otetusta vesimäärästä. Kylä-saassa mekaanisesti puhdistettu vesimäärä oli 3 509 544 m³. Tästä määrästä puhdistet-tiin biologisesti 2 190 943 m³ eli 62 % laitokseen otetusta vesimäärästä. Likavedestä on osa juossut myös kokonaan puhdistamatta laitosten edessä olevien tulvakynnysten ylitse.

Alpilassa suoritettiin tarkkailua pistokokein 9 kertaa ja Nikkilässä 6 kertaa kertomus-vuoden aikana. Näistä saadut keskimääräiset tulokset olivat:

	Alppila	Nikkilä
Tulevan veden 5 vrk BHK	145 mg/l	221 mg/l
Mek. puhd. veden 5 vrk BHK	97 mg/l	136 mg/l
Biol. puhd. veden 5 vrk BHK	23 mg/l	29 mg/l
Koko laitoksen puhdistusteho	84 %	87 %
Emscherkaivojen puhdistusteho	33 %	38 %

Likamäärät ilmaistuna veden biokemiallisena hapenkulutuksena: Rajasaaren puhdistuslaitokseen tulleen veden koko likamäärä oli 2 069 tn, mekaanisesti poistettiin likaineita 612 tn, biologisesti 506 tn. Kyläsaarella koko likamäärä oli 1 414 tn, mekaanisella osastolla poistettiin 495 tn, muilla osastoilla 486 tn. Mereen johdettiin lika-aineita Rajasaarella 951 tn ja Kyläsaarella 433 tn. Puhdistusteho oli Rajasaarella 54 % ja Kyläsaarella 69 %.

Laitokseen jääneet liukenemattomat aineet:

	m ³	kg	orgaanisia aineita kg	kivennäis- aineita kg
<i>Rajasaari</i>				
Viemäriverdessä	17 242	690 000	490 000	200 000
Ylijäämälietteessä	(297 150)	558 300	366 200	192 100
Yhteensä		1 248 300	856 200	392 100
<i>Kyläsaari</i>				
Viemäriverdessä	23 162	1 042 300	833 800	208 500
Ylijäämälietteessä	140 707	422 100	316 600	105 500
Yhteensä		1 464 400	1 150 400	314 000

Rajasaaren metaanikaasutuotanto oli 471 075 m³, josta määrästä käytettiin laitoksen lämmitykseen 162 809 m³, kaasumootoreihin 306 243 m³, laboratoriossa 71 m³ ja asunnoissa 1 952 m³. Kyläsaaren metaanikaasun tuotanto oli 212 421 m³, joka määrä myytiin kaasulaitokselle.

Kuivattua lietettä valmistui Alppilassa 83 m³ (myyty 11 m³), Nikkilässä 160 m³, Rajasaarella 2 003 m³ (myyty 1 195 m³) ja Kyläsaarella 729 m³ (myyty 729 m³) eli yhteensä 2 975 m³. Lisäksi ajettiin Rajasaaresta kaatopaikalle märkää lietettä 996 m³. Kyläsaarella taas laskettiin ns. varalavaan huomattavia määriä lietettä maatumaan.

Puhdistusmenetelmissä ei tapahtunut huomattavia muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna. Rajasaarella otettiin joulukuuhun saakka suhteellisen vähän vettä biologisesti puhdistettavaksi, jotta poistuvan veden laatu pysyisi hyvänä ja laitos toimisi hajuttomasti. Tästä johtuen verrattain suuri osa jätevedestä laskettiin suoraan emscherkaivoista mereen. Kertomusvuoden joulukuussa ryhdyttiin kuormittamaan biologista osastoa raskaammin, mistä johtui, että biologisen osaston puhdistusteho laski jonkin verran, mutta sensijaan laitoksen kokonaispuhdistusteho oli parempi kuin edellisten kuukausien keskiarvo.

Talorakennusosasto korjasi 2/3 Kyläsaaren puhdistamon vesikatosta kattotuoleineen, mikä suoritettiin vuosikorjauksena. Muista korjauksista mainittakoon laitosten kaasumootorien korjaukset ja eräiden koneiden laakereiden uusimiset. Rajasaarella suoritettiin lisäksi polttomootorien ja lietelavojen korjauksia.

Laitosten laajennustöitä ei kertomusvuonna suoritettu.

Kertomusvuonna aloitettiin Heporaudan pumppuaseman rakentaminen Lauttasaaressa ja Talin puhdistuslaitoksen rakennustyöt. Lisäksi tilattiin Herttoniemeen rakennettavaan pumppuoneeseen koneistoja ja tarveaineita 22 700 000 mk:lla.

Palokaivojen kunnossapitoon oli kertomusvuoden talousarviossa myönnetty 1 milj. mk, josta käytettiin 857 561 mk, joten kaupunginkassaan palautui säästöä 142 439 mk.

Talousarvioon sisältyviä, kaupunginhallituksen käyttövaroistaan myöntämiä ja edellisiltä vuosilta siirtyneitä määrärahoja oli kertomusvuonna käytettävissä uusiin viemäritöihin yms. yhteensä 548 816 310 mk. Tästä määrästä käytettiin 257 769 605 mk, Herttoniemen pumppuaseman koneistoihin ym. tarveaineisiin v:ltä 1951 siirtyneistä varoista varattua summaa 22 700 000 mk lukuunottamatta, joka siirtyi v:een 1955. Käyttämättä jäi 291 046 705 mk, josta seuraavaan vuoteen siirtyi 285 793 815 mk ja kaupunginkassaan palautui 5 252 890 mk. Viemäritöihin varatuista määrärahoista huomattavimmat erät käytettiin seuraaviin tarkoituksiin: Talin puhdistuslaitoksen rakentamiseen sekä sen koojajohdon jatkamiseen, Herttoniemen itäisen ja läntisen asuntoalueen viemäritöihin,

Kumpulan siirtolapuutarhan ja Pohjois-Haagan II asuntoalueen viemäritöihin sekä Lauttasaarentien—Heporaudan pumppuaseman viemäritöihin. Lisäksi suoritettiin suuri joukko eri teiden ja kortteleiden viemärinteitä sekä palokaivojen rakentamisia esikaupunkialueille.

Urheilulaitteet. Urheilulaitteiden korjaus- ja kunnossapitotöitä varten myönnettiin kertomusvuoden talousarviossa kantakaupungin alueella 50 milj. mk. Tästä määrästä käytettiin 45 159 880 mk. Säästöä palautui 4 840 120 mk kaupunginkassaan.

Käytetyt määrärahat jakautuivat seuraavasti: Annalan ym. urheilukenttien kunnossapito 10 401 367 mk, Töölön raviradan ja Pasilan pallokentät 4 122 401 mk, Pyöräilystadion 396 458 mk, Hesperian pesäpallokenttä 297 408 mk, Kaisaniemen verkkopallokenttä 355 953 mk, Mustikkamaan juhkakenttä 36 178 mk, kori- ja lentopallokenttä 757 701 mk, maastajuoksurata 66 402 mk, uimastadion 12 065 838 mk, Herttoniemen hypyrimäki 436 086 mk, pienet hyppyri- ja pujottelumäet 331 000 mk, kelkkamäet 1 454 752 mk, luistinradat 9 923 945 mk, Laakson ja Ruskeasuon ratsastuskentät 222 273 mk, Talin laukkarata 201 559 mk, uinti- ja kahluulammikot 94 807 mk, vedenkulutus kenttien kasteluun ja kahluulammikoihin 869 395 mk, urheilukenttien varastoalueen vuokra 225 000 mk, Kumpulan avouimala 2 901 357 mk.

Urheilulaitteiden korjaukseen ja kunnossapitoon esikaupunkialueella myönnettiin kertomusvuoden talousarviossa varoja 18 milj. mk, josta määrästä käytettiin 14 892 190 mk ja palautettiin 3 107 810 mk kaupunginkassaan. Käytetyt määrärahat jakautuivat seuraavasti: Haagan ym. urheilu- ja pallokentät 7 548 930 mk, kelkkamäet 1 187 467 mk, hyppyri- ja pujottelumäet 79 713 mk, luistinradat 5 134 441 mk, kori- ja lentopallokentät 941 639 mk.

Kertomusvuoden talousarvioon sisältyviä, kaupunginhallituksen käyttövaroistaan myöntämiä ja edellisiltä vuosilta siirtyneitä määrärahoja oli kertomusvuonna käytettävissä urheilulaitteiden uudistoihin 78 187 600 mk, näistä käytettiin 24 942 209 mk, joten säästöä jäi 53 245 391 mk, josta seuraavalle vuodelle siirtyi 51 849 319 mk ja kaupunginkassaan palautui 5 252 890 mk.

Työttömyystöitä suoritettiin kertomusvuoden aikana 273 333 301 mk:n arvosta, töiden jakautuessa seuraavasti: Viik—Tattariharju, tiettyö 37 227 140 mk, Eliel Saarisentie 3 413 072 mk, Solakalliontie Metsolan kansakoulun vesijohto 30 618 619 mk, Pitäjänmäen pohjoisen teollisuusalueen katutyöt 9 302 669 mk, Koskelantie—Vanhakaupunki, kallion louhinta 16 118 576 mk, Herttoniemen valtatie, Kulosaari, katutyöt 7 423 139 mk, Herttoniementie, vesijohto 11 780 291 mk, Lauttasaarentie, vesijohto 20 098 346 mk, Toivolantien vesijohto Länsi-Pakilaan 6 101 012 mk, Mäkelänkatu 46—48, louhintaa 5 897 802 mk, Pitäjänmäen urheilukenttä 6 584 915 mk, Oulunkylän tunneli, Vantaa, viemäri 8 052 773 mk, Pitäjänmäen vesijohto 11 446 221 mk, Ritokalliontien ja Munkinpolun katu- ja viemäri- sekä vesijohtotyöt 18 071 187 mk, Höyläämöntien ja Karvaamontien viemäri- ja vesijohtotyöt 10 457 902 mk, Tinasepätien ja Uunisepätien katu- ja viemäri- ja vesijohtotyöt 15 027 547 mk, Tuusulantien levitys 11 959 975 mk, Töölön pallokentän jääkiekkorata 14 954 070 mk, Muurarimestarintien katutyö 15 722 629 mk, Herttoniemen läntisen asuntoalueen pohjoisosan katu-, viemäri- ja vesijohtotyöt 12 696 955 mk sekä teurastamon alueen päällystystyöt 376 461 mk, yhteensä 273 333 301 mk.

Lisäksi suorititi katurakennusosasto tilaustöitä kaupungin muille laitoksille ja osastoille, puhelin yhdistykselle ja yksityisille yhteensä 193 321 873 mk:n arvosta.

Tarveaineiden valmistus. Pasilan katukivivarastoon ostettiin yksityisiltä hankkijoilta seuraavat erät jäljempänä mainituista hinnoista: reunakiviä 8 096 j m 8 905 600 mk, kaarrekiä 1 342 j m 1 677 500 mk, nupukiviä 471 j m 518 100 mk, noppakiviä 446 j m 308 280 mk, eli yhteensä 11 409 480 mk. Katukivivaraston kustannukset olivat yhteensä 13 359 986 mk.

Pasilan kivimurskaamossa valmistettiin sepeliä kertomusvuonna yhteensä 44 400 m³. Yksityisiltä kivimurskaamoilta ostettiin lisäksi sepeliä 3 410.5 m³ yhteensä 3 263 680 mk:n arvosta. (Ed. v. 6 637.5 m³ 6 569 855 mk:lla.) Pasilan murskaamon kustannukset olivat yhteensä 34 381 825 mk.

Putkivalimossa valmistettiin kertomusvuonna erilaisia betonituotteita seuraavat määrät: 12 618 kpl muhviputkia d = 4"—21", 3 562 kpl uurreputkia d = 60—150 cm, 778 kpl kaivonrenkaita d = 100 cm, 247 kpl kaivonkansia d = 100 cm, 43 kpl kaivonkansia d = 18", 24 kpl d = 15", 22 kpl d = 18", 6 kpl d = 21", 2 kpl d = 60 cm ja 2 kpl

54 × 54 cm kaivonkansia, kaikki erikoispiirustusten mukaan sekä 120 kpl sadevesikaivon pohjaosia, 49 kpl lukko-osia, 120 kpl yläosia ja 240 kpl väliosia, kaikissa d = 80 cm.

Putkivalimossa käytettiin sementtiä 879 475 kg, (ed. v. 831 940 kg) betonisoraa 2 499 m³, (2 184 m³), sepeliä n:o 1 234 m³, (211 m³), sepeliä n:o 2 498 m³, (428 m³), terästä raudoitukseen ø 3 m/m—12 m/m 70 411 kg ja sidelankaa raudoitukseen 300 kg. Putkivalimon kustannukset olivat yhteensä 33 065 060 mk.

Edellälueteltujen tarveaineiden valmistus- ja hankintakustannukset olivat yhteensä 80 806 822 mk.

Kaikkien edellämainittujen töiden määrärahat, lukuunottamatta talousarvioon sisältyviä palkkoja, työntekijäin sekä työmäärärahoilla palkattujen viranhaltijain erinäisiä etuja sekä viimeksimainittujen tarveaineiden valmistus- ja hankintakustannuksia, olivat yhteensä 1 777 875 113 mk, jakautuen pääryhmiin seuraavasti: kadut ja tiet 672 339 403 mk, viemärit 598 464 940 mk, urheilulaitteet 146 187 600 mk, erinäiset muut kustannukset 9 230 mk, työttömyystyöt 273 333 301 mk, painatus, sidonta sekä tarverahat 921 638 mk, vuosilomat, sairausavustukset, hautausavustukset, työntekijäin vapaapäiväpalkat ja luottamusmiehet 86 619 001 mk.

Kertomusvuonna käytettiin vastaavasti mainituista määrärahoista yhteensä 1 247 554 026 mk, määrän jakautuessa luetteluihin ryhmiin seuraavasti: kadut ja tiet ym. niihin kuuluvat työt 495 875 319 mk, viemärit ym. 305 801 258 mk ja urheilulaitteet 84 994 279 mk, sekä muut kustannukset, työttömyystyöt jne samansuuruisina kuin edellä mainittiin.

Puhtaanapito-osasto

Puhtaanapito-osaston tehtävänä oli huolehtia kaupungille kuuluvien katujen ja teiden, yleisten paikkojen ja satama-alueiden puhtaanapidosta, yleisistä mukavuuslaitoksista, jätteiden kaatopaikoista sekä talvikaudeksi järjestetyistä lumenkaatopaikoista. Lisäksi huolehti osasto yksityisten talonmistajien kanssa solmittujen sopimusten perusteella heille kuuluvista katupuhtaanapitovelvollisuuksista sekä jätteiden kuljetuksesta talojen pihoilta.

Toiminta jakaantui seuraaviin osastoihin: toimisto, katupuhtaanapito-osasto ja kiinteistöpuhtaanapito-osasto, johon kuuluvat yleiset mukavuuslaitokset ja jätteiden kaatopaikat, sekä auto- ja työkalukorjaamo.

Toimiston henkilökunta oli seuraava: osastopäällikkö, apulaisosastopäällikkö, 2 insinööriä, osastokamreeri, toimentaja, 4 toimistoapulaista, joista yksi toimi kirjanpitäjänä, yksi laskuttajana ja 2 työntekijäkortiston hoitajina. Osastossa työskenteli vielä 2 tiliviraston alaista toimistoapulaista, toinen kassanhoitajana ja konekirjoittajana, toinen laskuttajana. Henkilökunnasta oli 6 viranhaltijaa sairauslomalla yhteensä 63 päivää.

Osastolle saapui kertomusvuonna 354 kirjelmää, joista kaupunginhallitukselta 53, kaupungininsinööriltä ja rakennusviraston muilta osastoilta 122, kaupungin muilta virastoilta 58, valtion virastoilta 4 sekä yksityisiltä toiminimiltä ja henkilöiltä 117. Osastolta lähetettiin 251 kirjelmää, joista kaupungininsinöörille ja rakennusviraston muille osastoille 163, kaupungin muille virastoille 62, valtion virastoille 2 ja yksityisille 24.

Kertomusvuonna hyväksyttiin 2 106 laskua ja annettiin 2 012 sairausavustusta, vuosilomaa tai tapaturmavakuutusmaksua koskevaa maksumääräystä. Suoritetuista puhtaanapitotöistä annettiin 13 901, myydyistä jätteistä 41 ja sekalaisista töistä 1 001 laskua.

Katupuhtaanapito-osasto. Kaupunki oli jaettu 13 puhtaanapitopiiriin siten, että I piiri käsitti 13. ja 14. kaupunginosan, II piiri, 4. ja 20. kaupunginosan, paitsi Jätkäsaarta, III piiri 5. ja 6. kaupunginosan, sekä puolet 7:nnestä, IV piiri 3., puolet 7:nnestä ja 9. kaupunginosan, V piiri 1., 2. ja 8. kaupunginosan, VI piiri 10., 11. ja 12. kaupunginosan, VII piiri 21., 22. ja 23. kaupunginosan, VIII piiri Jätkäsaaren, IX piiri Kulosaaren ja Herttoniemen, X piiri Haagan, XI piiri Lauttasaaren, XII piiri 15. ja 16. kaupunginosan sekä Pasilan ja Munkkiniemen, XIII piiri 25. ja 26. kaupunginosan sekä Oulunkylän, Maunulan, Pirkkolan ja Pakilan.

Katupuhtaanapitotöiden valvonnasta huolehti 9 vakinaista ja 8 tilapäistä työnjohtajaa. Työssäolleiden työntekijäin keskimääräinen luku viikkoa kohden oli seuraava:

	Kesällä	Talvella
Puhtaanapitotyöntekijöitä, miehiä	220	446
» naisia	12	50
Autonkuljettajia, kaupungin autoa kuljettavia	21	61
» omaa autoa kuljettavia	—	16
Ajureita omine hevosineen	—	11
	253	584

Työntekijöiden lukumäärä oli suurin 10. 1.—16. 1., jolloin se nousi 822:een ja pienin 20. 6.—26. 6., jolloin se oli 218. Työnjohtajista oli 4 sairauslomalla yhteensä 379 päivää.

Kantakaupungin alueella oli 378 sopimusta yksityisten katuosuuksien puhtaanapidosta. Näiden yhteinen pinta-ala oli 436 776 m². Lisäksi oli osastolla sopimukset 117 kaupungin omistaman talon kanssa, joiden katuosuuksien pinta-ala oli 224 077 m². Kaivopuistossa ja VI kaupunginosan huvila-alueella huolehti osasto rakennusjärjestyksen mukaan katupuhtaanapidosta ilman sopimusta. Kustannukset jaettiin tontinomistajien kesken tonttien pinta-alan mukaisessa suhteessa. Tämä puhtaanapito käsitti 41 275 m². Vielä huolehti osasto Munkkiniemessä 155:n ja Herttoniemessä 105:n, Pirkkolassa 199:n, Maunulassa 12:n ja Pakilassa 107:n katuosuuden auraamisesta ja hiekoittamisesta. Näiden osuuksien pinta-ala oli 113 164 m². Osaston hoidossa ollut kokonaispinta-ala oli n. 3.3 milj. m².

Roskia kerättiin ja kuljetettiin kaatopaikoille 31 980 m³. Katujen kasteluun ja kauppatorien huuhteluun käytettiin 52 644 m³ vettä. Lunta kuljetettiin kaatopaikoille 91 615 m³ autoilla ja 23 617 m³ hevosilla eli yhteensä 115 232 m³. Lumenkaatopaikkoja oli eri puolilla kaupunkia yhteensä 26. Jalkakäytävien, kadunristeysten sekä mäkisten katujen ja teiden hiekoittamiseen käytettiin 20 400 m³ hiekkaa.

Kiinteistöpuhtaanapito-osasto. Osaston toiminta oli jaettu kolmeen piiriin. Itäinen piiri käsitti Pitkäsillan pohjoispuolella olevat kaupunginosat. Piirin asema sijaitsi Kyläsaaren kohdalla ja aseman yhteydessä oli sulatusvaja, missä jäätyneet makkiastiat sulatettiin. Läntinen piiri käsitti Pohj. Rautatiekadun pohjoispuolella ja rautatiealueen länsipuolella sijaitsevat kaupunginosat sekä Kruununhaan ja Katajanokan. Piiriasema oli kaatopaikan yhteydessä Pasilassa. Eteläinen piiri käsitti kaupungin eteläiset kaupunginosat. Kaupungin yleinen kaatopaikka sijaitsi Pasilan pohjoispuolella olevalla suoalueella. Lisäksi oli kaatopaikkoja Malmilla ja Vartiokylässä.

Töiden valvonnasta huolehti 3 vakinaista piirityönjohtajaa ja 4 ylimääräistä apulaistyönjohtajaa.

Työssä olleiden työntekijäin lukumäärä viikkoa kohden oli seuraava: autonkuljettajia, kaupungin autoa kuljettavia 48, omaa autoa kuljettavia 11, autonapumiehiä 70, muita apumiehiä 10, mukavuuslaitosten siivoojia 21, yhteensä 160 työntekijää.

Puhtaanapidettävien kiinteistöjen ja yleisten mukavuuslaitosten lukumäärä oli seuraava:

Kaupungin kiinteistöt:	Yksityiset kiinteistöt:
Vuosisopimukselliset 114	Vuosisopimukselliset 1 8152
Ylimääräiset 155	Ylimääräiset 935
Yleiset käymälät 33	Uudisrakennukset 11
Vedenheittopaikat 68	

Hajoituskaivojen tyhjennys suoritettiin 1 421 talossa. Lisäksi tyhjennettiin 314 sadevesikaivoa.

Kertomusvuonna kuljetettu jätemäärä ilmenee seuraavasta taulukosta:

L a a t u	Kaato- paikoille täytteeksi	Tilanomistajille kaupungin läheisyydessä	Kuormattu ostajien ajoneuvoihin	Yhteensä
				m ³
Rikkoja, talous- ja paperijätteitä ...	290 988	4 680	—	295 668
Makkilantaa	—	3 420	330	3 750
Hajoituskaivojätteitä	—	3 600	—	3 600
Tuhkaa	25 700	—	—	25 700
Yhteensä	316 688	11 700	330	328 718

Osaston toimesta kuljetettiin Vartiokylään ja kuopattiin sinne 1 895 raatoa, joista koiria oli 204, kissoja 390, kyyhkyksiä 1 290 ja sekalaisia 11.

Korjaamo käsitti yleisen työkalukorjaamon, auto- ja rengaskorjaamot, pajan ja maa-laamon. Korjaamon töistä huolehtii vakinainen esimies apunaan 2 tilapäistä kirjuria. Esimiehen valvontaan kuului myös osaston autotallit. Moottoriajoneuvokanta oli vuoden lopussa seuraava: kuorma-autoja 69, kasteluautoja 8, lakaisukoneita 2, tiehöyliä 19, auras- ja harjatraktoreita 34, kaivontyhjennysautoja 2, moottoripyöriä 1, kuormauskoneita 9 ja lumilinkoja 2.

Työntekijäin keskuudessa oli sairaustapauksia 325, tapaturmatapauksia 54. Menetettyjen työpäivien luku oli 8 048. Eläkkeelle siirtyi 14 työntekijää ja 6 työntekijää kuoli.

Talorakennus-osasto

Talorakennusosaston vakinaiseen henkilökuntaan kuului kertomusvuoden lopussa: kaupunginarkkitehti, I apulaiskaupunginarkkitehti, II apulaiskaupunginarkkitehti, yliarkkitehti, työpäällikkö, kuusi 45., neljä 43. ja neljä 42. palkkaluokan arkkitehtiä, kolme 45., yksi 43., yksi 41. palkkaluokan rakennusinsinööriä, yksi 45., yksi 44. ja yksi 43. palkkaluokan koneinsinööriä sekä viisi piirtäjää, lämmöntarkkailija, osastokamreeri, kanslisti ja yhdeksän toimistoapulaista.

Osaston palveluksessa oli lisäksi tilapäisesti arkkitehtejä, sisustusarkkitehtejä, insinöörejä, opiskelijoita, toimistoapulaisia, maalarimestari, puhelinkeskuksen hoitaja ja vahvistimestari, jotka palkattiin tilapäisen työvoiman määrärahasta tai työmäärärahoista. Henkilökuntaan kuului vielä 15 vakinaista rakennusmestaria sekä vaihteleva määrä ylimääräisiä, työmäärärahoista palkattuja rakennusmestareita.

Eräiden kiireellisten rakennuskohteiden suunnittelu oli uskottava yksityisten arkkitehtitoimistojen tehtäväksi. Samoin oli välttämätöntä käyttää urakoitsijaliikkeitä eräiden töiden suorituksessa.

Kertomusvuonna loppuunsuoritetuista uudisrakennustöistä ja suurehkoista muutos- ja lisärakennustöistä mainittakoon seuraavat: sikateurastamon laajennus, syväjäädäyttämö, Auroran sairaalan VII:n osaston muutos- ja korjaustyöt, Marian sairaalan uusi keskusrakennus, Munkkiniemen ja Maunulan vanhusten asuntolat, Toivolan koulukodin koulurakennus, Lauttasaaren, Pakilan, Pitäjänmäen, Mäkelän ja Snellmannin kansakoulut, läpikulkutalo Hermannissa, kaupunginmuseon korjaus, Salmisaaren voimalaitoksen henkilökunnan asuntola, 13 muuntamorakennusta, Katajanokan huoltorakennus ja vientivarasto, neljä viimeksimainittua muiden laitosten laskuun suoritettuna.

V:een 1955 jatkuneista töistä mainittakoon: Kivelän henkilökunnan asuntolat, Lastensairaala, Nikkilän sairaalan keskusrakennus, Koskelan kunnalliskodin henkilökunnan uudet asuntolat, C- ja A-rakennusten muutostyöt, Etu-Töölön kansakoulu, Tehtaankadun kansakoulun muutostyöt, poikain ammattikoulu, Vallilan kesäteatteri, Kumpulan uimala, pukusuoja ym. rakennukset ja Mariankatu 22:n muuntamorakennus, joista viimeksimainittu suoritettiin sähkölaitoksen laskuun.

Paitsi edellämainittuja uudisrakennus- ja muutostöitä suoritettiin kertomusvuoden aikana huomattava määrä korjaus- ja kunnostamistöitä kaupungin eri laitoksissa.

Työvoima vaihteli, ollen 1 117 työntekijää tammikuun ensimmäisellä viikolla ja 939 joulukuun viimeisellä viikolla, suurin, 1 024, se oli 17. 1.—23. 1. välisellä viikolla. Työvoiman viikkokeskimäärä koko vuoden aikana oli 939 työntekijää.

Kaupungille kuuluvien rakennusten ja huoneistojen korjausta ja kunnossapitoa varten oli talousarvioon erinäisten sosiaalisten tehtävien sekä kiinteistöjen pääloukan eri tileille merkitty yhteensä 211 590 000 mk:n suuruinen määräraha. Talousarviossa otsakkeella korjaus ja kunnossapito olevien töiden kustannukset nousivat 194 211 574 mk:aan, joten määrärahasäästö oli 17 378 426 mk.

Uudis- ja muutosrakennustöitä varten oli talousarviossa pääomamenojen pääloukkien talorakennusten kohdalla varattu yhteensä 1 304 536 500 mk:n suuruinen määräraha. Tähän summaan lisättiin tilii ylittäen 140 milj. mk lastensairaalan rakentamista varten. Suoritettujen töiden kustannukset nousivat 990 551 910 mk:aan. Kun säästöistä siirrettiin 504 185 314 mk v:een 1955, oli ylitys 50 200 724 mk suoritettujen töiden osalta.

Tämän lisäksi siirrettiin v:lta 1953 määrärahoja yhteensä 640 696 463 mk. Suoritettujen töiden kustannukset nousivat 568 169 152 mk:aan. Määrärahasäästöä, 72 527 311

mk, siirrettiin 32 309 226 mk v:een 1955 suorittamatta jääneitä töitä varten ja jäännös eli 40 218 085 mk palautui kaupunginkassaan.

Tämän lisäksi suoritettiin töitä, joita varten määräraha myönnettiin kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen käyttövaroista. Kaupungin muille virastoille ja laitoksille suoritettiin töitä, joista laskutettiin yhteensä 276 348 339 mk.

Kokonaiskustannukset talorakennusosaston töistä kertomusvuonna nousivat 2 029 280 975 mk:aan (ed. v. 2 116 322 548 mk). Suorittamatta jääneitä töitä varten siirrettiin 536 494 540 mk v:een 1955.

Osasto käsitteli 1 180 diaariin vietyä asiaa ja antoi niistä lausuntoja yleisten töiden lautakunnalle ja muille kaupungin viranomaisille.

Kesälomaa myönnettiin 1 737 työntekijälle (1 662) yhteensä 22 724 päivää. Kustannukset mainituista lomista nousivat 36 731 194 mk:aan (30 773 819 mk). Sairauslomien kustannukset olivat 18 082 265 mk (18 285 504 mk). Hautausavustuksina maksettiin 362 982 mk (249 960 mk). Vapaapäiväpalkat nousivat 2 638 023 mk:aan (1 215 138 mk).

Kustannukset vakinaisten viranhaltijain ja tilapäisen työvoiman palkkauksesta nousivat seuraaviin määriin: vakinaiset virat 36 598 773 mk, tilapäinen työvoima 1 712 925 mk, yhteensä 38 311 698 mk (ed. v. 34 271 871 mk).

Rakennusviraston koneinsinöörin ylivalvontaan kuuluvien laitosten luku lisääntyi kertomusvuoden aikana kuudella. Uusien kattiloiden lukumäärä oli 16 ja yhteinen tulpipinta oli 301 m². Kaikki uudet kattilat olivat vesikattiloita. Laitoksia oli vuoden lopussa yhteensä 147.

Allaolevasta taulukosta selviää kattiloiden luku, laatu ja keskisuuruus:

	Tulpipinta, m ² .		
	Luku	Yhteensä	Keskimäärin kattilaa kohden
<i>Höyrykattilat:</i>			
Korkeapaineekattilat	21	1 373	65.4
Matalapaineekattilat	107	2 083	19.5
Yhteensä	128	3 456	—
<i>Lämminvesikattilat</i>	214	3 314	15.5
Kaikkiaan	342	6 770	—

Kertomusvuoden kuluessa suoritetuista töistä mainittakoon saniteettitöiden valvonta ja lopputarkastus seuraavissa rakennuksissa: Mäkelän kansakoulussa, Marian sairaalan poliklinikassa, Maunulan vanhusten asuntolassa, satamatyöntekijäin huoltorakennuksessa Katajanokalla, Toivolan koulukodissa, Pitäjänmäen, Pakilan, Lauttasaaren ja Punavuorenkadun kansakouluissa, sikateurastamossa ja kunnalliskodin henkilökunnan uuisissa asuinrakennuksissa; saniteettitöiden työselitys, tarjousten tarkastus, työn valvonta ja lopputarkastus: Salmisaaren voimalaitoksen henkilökunnan asuinrakennuksissa, Tervallammen työlaitoksen hallintorakennuksessa, asuinrakennuksessa ja puutarhurin asunnossa; työselitys saniteettitöitä varten, tarjousten tarkastus ja työn valvonta: kunnalliskodin A-rakennuksessa, Hesperian kansakoulussa, Nikkilän sairaalan uudessa keskusrakennuksessa, Kruununhaan muuntoasemalla ja Kumpulan avouimalassa; saniteettitöiden valvonta: Kivelän sairaalan henkilökunnan asuintaloissa, kunnalliskodin C-rakennuksessa, poikien ammattikoulussa ja Auroran sairaalan uudella lastenosastolla. Lisäksi suoritettiin entisessä Fordin tehtaassa työselitys keskuslämmityslaitteita varten, tarjousten tarkastus, työn valvonta ja lopputarkastus, tuberkuloosiparantolassa työselitys uuden lämpökeskuksen laitteista ja Tehtaankadun kansakoulussa työselitys saniteettitöitä varten.

Edellisten lisäksi suoritettiin useita alustavia suunnitelmia osaston ja eräitten ulkopuolisten arkkitehtien kanssa.

Polttoaineen kokonaiskulutus oli 24 992 tn koksiksi redusoituna. Tämä kulutus oli noin 1 000 tn pienempi kuin v. 1953, vaikka laitosten ja kattilain lukumäärä oli suurentunut.

Puisto-osasto

Puisto-osaston henkilökunnan muodostivat kaupunginpuutarhuri, apulaiskaupunginpuutarhuri, työnjohtajien esimies, kasvihuonepuutarhuri, taimistopuutarhuri, 7 piiripuu-

tarhuria, piirtäjä, 2 toimistoapulaista, 1 ylimääräinen toimistoapulainen ja 4 työmäärärahoista palkattua työnjohtajaa.

Työntekijäin lukumäärä oli suurin, 509, toukokuun kolmannella viikolla ja pienin, 111, helmikuun kolmannella viikolla. Kaikkiaan oli kirjoissa vuoden aikana 661 henkeä. Keskimäärä viikottain oli 290 työntekijää. Vähennys oli 40 henkeä.

Kertomusvuonna kuoli 6 työntekijää ja 14 siirtyi eläkkeelle.

Sairautsapauksia oli 156. Sairauslomapalkkoja maksettiin 3 196 869 mk. Tapaturmia sattui 57.

Osastolle saapui kaikkiaan 307 kirjelmää ja lähetettiin 162, joista 45 oli lausuntoja tai esityksiä yleisten töiden lautakunnalle. Saapuneita laskuja oli 960 ja lähetettyjä 506. Maksumääräyksiä kirjoitettiin 601. Toimistossa laadittiin 61 piirustusta.

Kasvihuoneissa ja lavoissa kasvatettiin 31 384 kukkaryhmäkasvia. Kasvihuoneiden lämmitykseen käytettiin 28 200 kg koksia ja 1 430 m³ halkoja.

Taimistossa lisättiin ja sieltä istutettiin puistoihin seuraavat määrät kasveja:

	Lisätty vuoden kuluessa, kpl	Istutettu puistoihin, kpl	Taimistossa vuo- den lopussa, kpl
Lehtipuita	1 300	182	7 390
Havupuita	1 000	127	2 929
Koristepensaita	8 500	10 150	87 200
Köynnöskasveja	1 500	172	4 300
Perennoja	16 400	7 600	68 280
Kukkasipuleita	2 500	6 200	19 000

Varsinaiset istutusten korjaus- ja kunnossapitomenot olivat tilien mukaan yhteensä 79 932 572 mk. Istutuksiin kohdistuneista vahingonteoista perittiin korvausta kaikkiaan 55 610 mk.

Leikkitoiminnan vilkastuminen lisäsi huomattavasti puisto-osaston töitä. Maunulan leikkikentälle valmistui kaitsijan rakennus. Leikkivälineitä hankittiin eri puolille kaukunkia. Kertomusvuonna tehtiin mm. 10 kpl betonista lasten hiekkalaatikkoa, 9 kpl kipeilytelineitä, 8 kpl keinoja ja 9 kpl erilaisia voimisteluvälineitä.

Talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan varatuista meno-eristä käytettiin uusien puistojen rakentamiseen 37 731 699 mk. Uusien puistojen rakentaminen aloitettiin keväällä ja työt jatkuivat lumentuloon saakka. Kertomusvuoden aikana jatkettiin mm. aikaisemmin aloitettuja Merisataman ja Helsinginniemen sekä Taivaskallion puiston rakennustöitä. Vuoden aikana aloitettiin kaksi suurempaa puistotyötä, nimittäin: Susi- ja Karhutien välisellä alueella Herttoniemessä ja Mänty- ja Pihlajatie välisellä alueella Töölössä. Lopulliseen kuntoon saatiin Koroisten- ja Kiskontien välinen puistikko, Munkkiniemen vanha uimaranta, kaksi puistikkoa Saunalahdentiellä ja Läntisen Rantatie ja Linnankoskenkadun kulma sekä useita leikkikenttiä. Ruokamultaa ajettiin uusiin puistoihin 26 243 m³ ja käytäväSORAA hankittiin 875 m³.

Kaupunginhallituksen käyttövaroistaan myöntämällä varoilla rakennettiin portaat Ehrenströmintieltä Myllyrinteen puistoon sekä kunnostettiin osa Länsi-Kaivopuistoa.

Edellämäinittujen töiden lisäksi osasto suoritti tilaustöitä rakennusviraston eri osastoille, kaupungin muille laitoksille sekä yksityisille laitoksille ja henkilöille yhteensä 14 844 566 mk:n arvosta. Huomattavimmat tilaustöistä olivat: Käpylinnan pihan kunnostaminen, Maunulan vanhusten asuntolan ympäristö, Hämeentie 61—63 piha, Pihlajatie lastentalon ja Meilahden kansakoulun istutukset.

Lisämäärärahoja ja ylitysoikeuksia myönnettiin kunnossapitotileille yhteensä 1 572 000 mk sekä tuloa tuottamattomille pääomatileille 60 000 mk. Säästöä jäi kunnossapitotileille 1 302 987 mk. Tuloa tuottamattomilta pääomatileiltä siirtyi seuraaville vuosille tai säästy yhteensä 1 794 788 mk.

Puisto-osaston myynti tuotti 1 958 115 mk. Tästä summasta tuli ruukkukasvien ja leikkokukkien osalle 617 375 mk. Taimistotuotteita myytiin 783 925 mk:n arvosta. Kasvien vuokraus tuotti 222 970 mk, lannan ja mullan myynti 154 468 mk sekä pikkutaimien myynti 145 835 mk. Muita sekalaisia tuloja oli 33 542 mk.

Hankintaosasto

Kaupunginvaltuuston päätöksellä 29. 9. vahvistetulla rakennusviraston uudella johtosäännöllä muutettiin siihenastinen rakennustoimiston varasto-osasto rakennusviraston hankintaosastoksi ja varastopäällikön ja apulaishankintapäällikön virkanimet hankintapäälliköksi ja apulaishankintapäälliköksi. Osasto pääsi 15. 11. muuttamaan ahtaaksi käyneestä huoneistosta Kasarmikatu 44:ssä tilavampaan ja ajanmukaisempaan huoneistoon Kalevankatu 4:ssä.

Hankintaosaston päätoimiston henkilökuntaan kuuluivat hankintapäällikkö, apulaishankintapäällikkö, osastokamreeri, varastokirjanpitäjä, toimentaja, inventoija sekä 8 vakinaista, 1 tilapäinen ja 2 työmäärärahoilla palkattua toimistoapulaista.

Päävarastossa, Malminkatu 5, oli varastonhoitaja, apulaishankintapäällikkö, varastoesimies, varastokirjanpitäjä, 3 vakinaista toimistoapulaista sekä 1 tilapäinen ja 1 työmäärärahoilla palkattu toimistoapulainen. Kussakin alavarastossa, Hakaniemessä, Ruoholahdessa, Töölössä, työpajan varastossa Toukolassa, Toukolan puutavaravarastossa, Maunulassa ja Herttoniemen varastossa toimi esimiehenä varastoesimies. Näistä oli 5 vakinaista ja 2 työmäärärahoilla palkattua. Työntekijöitä oli kaikissa varastoissa 31. 12. yhteensä 96.

Työpajassa oli työpajainsinööri, 2 vakinaista ja 1 työmäärärahoilla palkattu työnjohtaja, 4 työmäärärahoilla palkattua esimiestä, 2 työmäärärahoilla palkattua konetarkastajaa, 1 vakinainen ja 1 työmäärärahoilla palkattu piirtäjä, toimistoesimies, kirjanpitäjä, 2 vakinaista toimistoapulaista ja 1 tilapäinen toimistoapulainen sekä työmäärärahoilla palkattu tuntikirjuri ja talonmies-lämmittäjä. Työntekijöitä oli työpajassa 31. 12. yhteensä 162.

Työpajan tuotantokomiteaan kuului puheenjohtajana peltiseppä P. J. Koponen, varapuheenjohtajana autonasentaja U. Sipiläinen, sihteerinä työpajainsinööri P. K. Lappalainen ja varasihteerinä toimistoesimies N. W. Nyström sekä muina jäseninä kaupungininsinööri W. A. Starck, hankintapäällikkö M. Pulkkinen, seppä U. O. Järvinen, viilaaja A. H. Rantanen, puuseppä L. Kotro ja piirtäjä T. E. Mattila. Varajäseninä olivat katurakennuspäällikkö Y. V. Virtanen, apulaishankintapäällikkö P. K. Spets, piirtäjä V. V. Virtanen, sorvaaja N. A. R. Lauraus, viilaaja S. Leppänen, autonasentaja P. A. O. Makkonen, maalari E. M. Weckroth, hitsaaja E. A. Dahlbom, I työnjohtaja S. Linkosalmi ja esimies P. A. O. Virtanen. Osaston henkilökunnasta poistui 23. 10. kuoleman kautta apulaishankintapäällikkö P. K. Spets. Hän oli ollut osaston palveluksessa eri toimissa lähes 26 vuotta ja nimitettiin apulaishankintapäälliköksi v. 1946. Hänestä säilyy osastolla uutтерan, tunnon-tarkan ja esimerkiksi kelpaavan virkamiehen muisto. — Apulaishankintapäällikön virkaa ei vuoden loppuun mennessä saatu täytetyksi.

Osaston liikevaihto hankinta- ja jakelupuolella pysyi markkamääräisesti laskettuna edelliseen vuoteen verrattuna jokseenkin samansuuruisena. Koska tavaroiden hinnoissa ei myöskään edelliseen vuoteen verrattuna tapahtunut suurempia muutoksia, pysyivät käsitellyt tavaramäärät myös suunnilleen yhtä suurina kuin edellisenä vuonna. Työpajan suorittamien töiden arvo sensijaan kohosi hieman.

Rakennusaineiden hankinta oli kertomusvuoden aikana jonkun verran helpompaa kuin edellisenä vuonna. Tavallisista kotimaisista rakennusaineista ei ollut puutetta. Sensijaan ulkomaisten tavaroiden ja koneiden hankinnoissa on esiintynyt vaikeuksia niiden tuontisäännöstelyn takia.

Varastotilojen ja kunnollisten varastorakennusten puute on edelleenkin vaikeuttanut osaston toimintaa. Uuden päävaraston rakentamiseen ei kuitenkaan vielä päästy. Varastoaluetta jouduttiin entisestään supistamaan.

Tammikuun 1 päivänä oli varastossa rakennusaineita ja muita tarvikkeita 256 133 935 mk:n arvosta. Vuoden aikana niitä ostettiin 724 563 200 mk:n arvosta ja annettiin käytettäväksi 722 145 592 mk:n arvosta. V:een 1955 siirtyneen rakennusaineiden ja tarvikkeiden arvo oli 258 551 543 mk.

Varastosta annettujen tavaroiden määrät jakautuivat rakennusviraston eri osastojen ja kaupungin muiden laitosten sekä yksityisten kesken seuraavasti: katurakennusosasto 125 789 678 mk, talorakennusosasto 352 975 675 mk, puhtaanapito-osasto 42 949 960 mk, puisto-osasto 3 424 118 mk, hankintaosasto 4 160 715 mk, rakennusvirasto ja tiliosasto 654 489 mk, työpaja 46 137 470 mk, satamalaitos 122 830 632 mk, muut kaupungin laitok-

set 16 256 196 mk, erinäisiä hyvityksiä ja palautuksia 1 041 097 mk, yksityiset (Ikas Oy.) 5 925 562 mk, yhteensä 722 145 592 mk.

Työpajassa suoritettut työt jakautuvat rakennusviraston eri osastojen ja muiden kaupungin laitosten kesken seuraavasti: katurakennusosasto 11 483 107 mk, talorakennusosasto 36 140 725 mk, puhtaanapito-osasto 23 414 mk, puisto-osasto 3 877 145 mk, hankintaosasto 70 679 490 mk, rakennusvirasto 10 084 mk, satamalaitos 15 711 052 mk, muut kaupungin laitokset 9 751 152 mk, erinäisiä hyvityksiä ja palautuksia 620 046 mk, yhteensä 148 296 215 mk.

Rakennusaine-, kone- ja kulutustarvikehankintojen kokonaisarvo kertomusvuoden aikana oli 928 489 535 mk.

Osasto sai vuokratuloja lainatuista työkaluista, työkoneista ja lipuista 1 333 365 mk. Kertomusvuoden aikana osastolle saapui 2 003 kirjettä ja lähetettiin 1 058 kirjettä. Laskuja saapui 9 056 ja lähetettiin 3 044.

Tiliosasto

Tiliosaston henkilökunnan muodostivat kamreeri, pääkirjanpitäjä, kirjanpitäjä, kassanhoitaja, 8 toimistoapulaista ja lähetti.

Tilitodisteita oli 38 495, laskutuksia 19 490 ja lähetettyjä kirjelmiä 3 636.

Tiliosaston laajuus selviää seuraavasta menojen ja tulojen yhdistelmästä: työmäärärahat edellisiltä vuosilta 917 854 733 mk, vuoden talousarviotyöt 4 082 007 408 mk, lähetetilin menot 5 027 229 021 mk, lähetetilin tulot 1 206 804 378 mk, ennakkovarot 24 462 014 mk, kaupungin muiden laitosten tilit 923 204 745 mk, ylimääräiset työt 636 552 297 mk, tarveaineet ja työpaja 1 268 477 911 mk, tuloveroennakko 288 122 157 mk, huoltokassa 92 279 183 mk, leski- ja orpoeläkekassa 865 994 mk, menojaämät 208 329 520 mk, tulojaämät 36 449 403 mk, rakennusviraston tulot 511 814 755 mk. Rakennusviraston käteiskassan rahanvaihto kertomusvuoden aikana nousi 271 881 503 mk:aan.